

GÜVEN PARTİSİ TÜZÜĞÜ

76-201

1. Şİl. 1967 Ankara

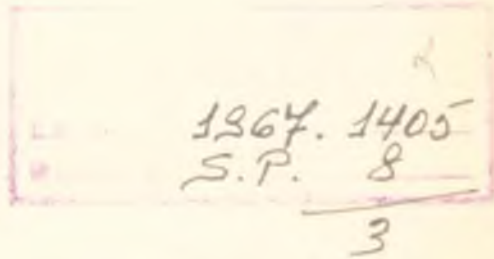

T.B.M.M

DDC:
YER: 76-201
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-387

KÜTÜPHANESİ

GÜVEN PARTİSİ TÜZÜĞÜ

(Güven Partisi'nin Tüzüğü, 12 Mayıs 1967 günü, kuruluş bildirisinin İçişleri Bakanlığına verilip Parti'nin kurulmasıyla birlikte yürürlüğe girmiştir.)

GÜVEN PARTİSİ TUZUĞU

K I S I M : I

GENEL ESASLAR

Amaç.

MADDE 1. Güven Partisi'nin amacı; toplum ve Devlet düzenini ve kamu faaliyetlerini, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ve özel kanunlarına göre mahallî idareler seçimleri yoluyla yönetmek, denetlemek ve etkilemek için, Programında ve yetkili Parti organlarının bağlayıcı kararlarında yer alan belirli ilke ve görüşlerini Türk Halkına beğendirmek ve benimsetmek suretiyle, Anayasa ve kanun içerisinde faaliyette bulunarak Vatan ve Millet'in her alanda ilerlemesine ve yükselmesine çalışmaktadır.

Genel Merkezin Yeri.

MADDE 2. Güven Partisi'nin genel merkezi Ankara'dadır.

Parti Teşkilâtının Genel Esasları.

MADDE 3. Güven Partisi'nin teşkilâtı aşağıdaki şekilde kurulur:

A — Merkez Organları:

- a) Büyük Kongre;
- b) Genel Yönetim Kurulu; Birleşik Merkez Yönetim Kurulları;

- c) Genel Başkan;
- d) Yüksek Disiplin Kurulu; Birleşik Merkez Disiplin Kurulları;
- e) Merkez denetçileri; ve
- f) Teşkilât Meclisi'nden ibarettir

B — Türkiye Büyük Millet Meclisi Grupları:

- a) T.B.M.M. Grupları Genel Kurulları;
- b) T.B.M.M. Grupları Yönetim Kurulları;
- c) T.B.M.M. Grupları Disiplin Kurulları; ve
- d) T.B.M.M. Grup Denetçileri'nden ibarettir.

C — İl Teşkilâtı:

- a) İl Kongresi;
- b) İl Yönetim Kurulu ve İl Başkanı;
- c) İl Disiplin Kurulu; ve
- d) İl Denetçisi'nden ibarettir.

D — İlçe Teşkilâtı:

- a) İlçe Kongresi;
- b) İlçe Yönetim Kurulu ve İlçe Başkanı;
- c) İlçe Denetçisi;
- d) Köy ve Mahalle Seçici Heyetleri; ve
- e) Köy ve Mahalle Parti Görevlileri'nden ibarettir.

E — Mahalli İdareler Meclis Grupları:

- a) Mahalli İdareler Meclis Grupları Genel Kurulları; ve
- b) Mahalli İdareler Meclis Grupları Yönetim Kurullarından ibarettir.

F — Parti Tüzüğüne göre kurulabilecek Yardımcı Teşkilât:

- a) Gençlik Kolları;
- b) Kadın Kolları;
- c) Danışma Kurulları; ve
- e) Uzmanlık Kurullarından ibarettir.

K I S I M : II

PARTİ ÜYELİĞİ

Üyeliğin Genel Şartı

MADDE 4. Partinin Tüzüğü'nü ve Programı'nı benimseyen her Türk vatandaşı Partiyeye üye olabilir.

Üye Olamayacak Kimseler.

MADDE 5. Aşağıda yazılı kimseler, Partiyeye üye olamazlar:

- a) Reşit olmayanlar;
- b) Kısıtlılar;
- c) Siyasi Partiler Kanununun 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yazılı istisnalar saklı kalmak üzere, kesin olarak mahkûm oldukları bir suçtan dolayı T.B.M.M. üyeliğine seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar;
- d) Lise veya eşidi yahut daha alt kademedeki öğrenim kurumlarında öğrenci olanlar;
- e) Askeri şahıslar, Devlet memurları, Mahalli idareler memurları ile kamu iktisadi teşebbüslerinin ve özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulmuş bankaların ve kuruluşların yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ve — işçi statüsünde olanlar hariç — aylıklı ve yevmiyeli memurları;
- f) Kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar;

g) Siyasi Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A bendi gereğince bir siyasi partiden kesin olarak çıkartılmış olan kimseler ile Partiden kesin olarak çıkarılmayıp da bir siyasi partinin kapatılmasına sebep olan ve işledikleri fiil ceza kovuşturmasına konu teşkil etmemiş bulunan yahut bu fiilleri ayrıca ceza kovuşturmasına konu teşkil etmisse haklarında takipsizlik veya muhakemenin men'i veyahut kesin beraat kararı verilmemiş olan kimseler;

h) Parti programındaki temel görüşlere aykırı görüşleri benimseyen veya yayan dernek ve sair tüzel kişilere üye olanlar ile Parti Programındaki temel görüşlere aykırı görüşleri benimsedikleri veya yaydıkları bilinenler;

i) Kamu oyunda veya çevresinde kötü tanınan kimseler.

Üyelğe Alınma.

MADDE 6. Partiye üye olmak isteyen vatandaşın, Partinin Tüzüğünü ve Programını kabul ettiğine, üyelik haklarını dürüstlükle kullanacağına ve kendisine düşen bütün Parti görevlerini yerine getireceğine dair yazılı şeref sözü alınır.

Durumu, kanun ve Parti Tüzüğüne uygun görülen vatandaş, ilçe merkezlerinde ilçe yönetim kurulu; il merkezlerinde de merkez İlçe Yönetim Kurulu kararıyla Partiye üye kaydolunur.

Üyelik isteminin reddi veya bu istem üzerine yetkili kurulca yazılı istemin alındığı tarihten başlayarak bir ay içinde karar alınmaması takdirinde, istem sahibi, sırayla üst Yönetim Kurullarına başvurabilir. Genel Yönetim Kurulunun bu konudaki kararı kesindir.

Partiye üye olma istemleri sebep gösterilmeksizin reddedilebilir.

Üyeliğe Alınmada Özel Usuller.

MADDE 7. Bakanların, T.B.M.M. üyelerinin, eski Bakanların, eski T.B.M.M. üyelerinin, tüzel kişiliği devam eden veya etmeyen bir siyasi partinin genel başkanlığını, genel başkan adına yardımcılık, vekâlet veya temsil görevlerini ve merkez karar veya Yönetim Kurulları üyeliğini yapmış olanların Parti'ye üye kaydı, doğrudan doğruya Genel Yönetim Kurulu kararıyla olur.

5 inci maddenin (e) ve (f) bendlerinde yazılı olup da seçimlerde Partinin aday listelerinde bağımsızlık sıfatı belirtilmeden yer alanlar, seçimi kazandıkları anda kendiliğinden Parti üyesi olurlar.

Üye Kayıtlarının Tutulması.

MADDE 8. Her ilçe Yönetim Kurulunda, kendisine yapılan istem üzerine Parti'ye üye kaydolmuş vatan daşların kayıtları bulunur.

Kuruluş bildirisinde imzası bulunan üyeler ile 7 nci madde gereğince Parti üyesi olanlar, kendi arzularıkları ilçe Yönetim Kurulunun kayıt defterine, durumun Genel Başkanlıkça yazıyla bildirilmesi üzerine kaydolunurlar.

Bu kayıtların tutuluş usûlleri, bir Parti yönetmeliği ile düzenlenir.

İl Yönetim Kurullarında ve Genel Yönetim Kurulunda bu kayıtların özetlerinin nasıl tutulacağı bir Parti Yönetmeliği ile düzenlenir.

Üye Kaydının Silinmesi.

MADDE 9. Bir Parti üyesinin, üyelik için kanun ve Parti Tüzüğü hükümlerine göre gereken niteliklere sahip olmadığı veya bu nitelikleri sonradan kaybettiği an

iaşılırsa, kendisinden bu konuda yazılı görüşünü bildir-
mesi, İl Yönetim Kurulunca veya Genel Yönetim Kuru-
lunca istenir. Bu üye, yazılı görüşünü, bu konudaki is-
temin yazıyla kendisine gönderilmesinden bir ay içinde
bildirmezse veya yazılı görüşünün incelenmesi olumsuz
sonuç verirse, üyelik kaydı, İl Yönetim Kurulunun tek-
lifi ve Genel Yönetim Kurulu kararıyla silinir. İstem,
Genel Yönetim Kurulundan gelmişse, İl Yönetim Kuru-
lunun teklifte bulunması gerekmez.

Kayı silinen üye, bu karara karşı, kararın kendi-
sine yazıyla bildirilmesinden başlayarak bir ay içinde
Yüksek Disiplin Kuruluna itirazda bulunabilir.

Mahkeme veya seçim kurulu kararıyla kayıt silin-
mesi işlemi kesin olup, bu şekilde kaydı silinenler, Par-
tinin hiçbir organına itirazda bulunamazlar.

Çekilme.

MADDE 10. Partinin her üyesi, istediği anda, Par-
tiden çekilmekte serbesttir. Çekilme yazı ile olur. Çe-
kilme yazısı alınır alınmaz, çekilen üyenin kaydının si-
linmesi için gereken işlem yapılır.

Kayıt Yeri.

MADDE 11. Her Parti üyesi, kaydını yaptırdığı il-
ce teşkilâtına mensuptur. Bir parti üyesi, yalnız bir tek-
ilçe teşkilâtına kaydolanabilir. Hiçbir parti üyesi, nakil
işlemini yaptırmadıkça, bir başka ilçe teşkilâtına men-
sup olamaz.

Parti Üyelerinin Ödevleri.

MADDE 12. Parti Üyeleri:

a) Partinin Programını ve yetkili parti organları-
nın bağlayıcı kararlarında yer alan belirli ilke ve görüş-

leri, her fırsatta faydalanarak vatandaşlara duyurmak ve anlatmakla;

b) Toplum ve Devlet işleri, her çeşit kamu faaliyetleri ve bu konulardaki Parti çalışmalarıyla ilgilenmek ve bu hususlardaki bilgi ve düşüncülerinden Parti Kurullarının ve üyelerinin faydalanmasını sağlamakla;

c) Üyesi bulunduğu Parti Kurullarının toplantılarına ve faaliyetlerine katılmakla;

d) Parti içinde veya Parti üyesi sıfatıyla seçildikleri veya atandıkları kamu hizmetlerinde üzerlerine aldıkları görevleri tam olarak yerine getirmekle;

e) Parti görevinin gerektirdiği devir işlemlerini eksiksiz yapmakla;

f) Seçimlerde Partinin yetkili organının gösterdiği yolda hareket etmekle ve Partinin katıldığı seçimlerde Parti adaylarının kazanması için çalışmak, Parti listelerine ve bu adaya oy vermekle ödevlidirler.

g) Parti üyeleri, Parti görevlerini ve Parti üyesi sıfatıyla seçildikleri veya atandıkları kamu hizmetlerindeki görevlerini, ne kendileri, ne de başkaları için şahsi menfaat vasıtası yapamazlar.

Üniversite Öğretim Üyesi ve Yardımcısı Parti Üyeleri.

MADDE 13 — Üniversite öğretim üyesi ve öğretim üye yardımcısı olan Parti üyelerinin, Genel Yönetim Kurulu üyeliği dışında, Partide görev almaları mümkün değildir. Bu hüküm, kendilerinin kongrelerde, danışma ve uzmanlık kurullarında üye olmalarını engellemez.

K I S I M : III

MERKEZ ORGANLARI

Bölüm: 1

Büyük Kongre

Büyük Kongrenin Kuruluşu.

MADDE 14. Büyük Kongre, Partinin Genel Kongresidir.

Büyük Kongre, aşağıda yazılı Parti üyelerinden kurulur:

A — Tabii üye sıfatıyla:

- a) Genel Başkan;
- b) Genel Yönetim Kurulu üyeleri;
- c) Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri;
- d) Merkez denetçileri;
- e) Partili Bakanlar Kurulu üyeleri;
- f) Partili T.B.M.M. üyeleri;

B — Sayısı 1200'ü geçmemek üzere il kongrelerince seçilen delegeler.

Büyük Kongre Delegelerinin Seçilmesi.

MADDE 15. İl Kongrelerince Büyük Kongreye delege seçiminde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Her il kongresi, seçim kanunlarınca o ilden seçilmesi gereken T.B.M.M. üyesi kadar delege ile;

b) Ayrıca, Partinin bir önceki genel milletvekili ve Cumhuriyet Senatosu seçimi sonuçlarına göre her ilden seçim yoluyla kazandığı T.B.M.M. üyesi sayısının 1 ilâ 4 katı kadar delege seçer.

c) Yukarıdaki (b) bendine göre tesbiti gereken kat-sayı, her Büyük Kongreyi takibeden ilk Genel Yönetim Kurulu toplantısında belli edilir.

Aynı Büyük Kongre toplantısına katılacak delege sayısının tesbitinde, bütün iller için, aynı genel millet vekili veya Cumhuriyet Senatosu üyesi seçiminden çı kan esaslar ve aynı katsayı uygulanır.

Yukarıdaki (b) fıkrasında sözü edilip de sayıları her ilde bu şekilde tesbit edilen delege sayısının millet vekili ara seçimleri veya Cumhuriyet Senatosu üyesi ara seçimleri sonuçlarına göre değiştirilmesi gerektiği takdirde, bu düzeltme, —delege sayısının artması ge rekiyorsa — en fazla oy almış yedek delegelerin sırayla asıl delege listesine eklenmesi veyahut - delege sayısı nın azalması gerekiyorsa — en az oy almış asıl delege lerin sırayla yedek delege listesinin başına aldıkları oy sayısına göre geçirilmesi yoluyla yapılır. Bu işlemler, Genel Yönetim Kurulunca yerine getirilir ve İl Başkan lığına yazıyla bildirilir.

d) Büyük Kongre delege sayısının 1200'ü geçmeme si için alınması gerekli olabilecek diğer tedbirler, Ge nel Yönetim Kurulunca bir Parti Yönetmeliğiyle karara bağlanır.

e) Büyük Kongrenin tabii üyeleri, il kongrelerince ayrıca Büyük Kongre delegesi seçilemezler.

Büyük Kongrenin Fahri Üyeleri.

MADDE 16. Eski Cumhuriyet Senatosu Başkanı, eski Millet Meclisi Başkanı, eski Başbakan, eski Bakanlar Kurulu üyesi, eski Genel Başkan, eski Genel Başkan Yardımcıları, Partinin T.B.M.M.'ndeki Gruplarının eski Başkanı ve eski Başkan vekilleri ve Partinin Kurucular Meclisi eski üyesi sıfatını taşıyan Parti üyeleri, ayrıca Büyük Kongre üyesi değillerse, Büyük Kongrenin fahri üyesidirler.

Büyük Kongrenin fahri üyeleri, Büyük Kongrede sadece konuşma hakkına sahiptirler.

Büyük Kongrenin Yetkileri.

MADDE 17. Büyük Kongre, Partinin en yüksek organıdır. Bu sıfatla Büyük Kongrenin yetkileri şunlardır:

a) Kanun ve Parti Tüzüğü uyarınca, toplum meseleleri, Devlet işleri, kamu faaliyetleri ve Parti çalışmalarıyla ilgili konularda genel görüşme yapmak;

b) Partinin Tüzüğünü ve Programını değiştirmek;

c) Toplum ve Devlet İşleri ile kamu faaliyetlerini ilgilendiren konularda ve Parti politikası hakkında, kanuna, Parti Tüzüğüne ve Programına uygun bulunmak ve genel nitelikte olmak şartıyla temenni kararları veya bağlayıcı kararlar almak;

d) Genel Başkanı, Genel Yönetim Kurulunun asıl ve yedek üyelerini, Yüksek Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyelerini ve Merkez Denetçilerini ve yedeklerini gizli oyla seçmek;

e) Kanunların emredici hükümleri ve Parti Tüzüğü ile kendisine verilen diğer yetkileri kullanmak.

Büyük Kongrenin aldığı kararlar, ilgililere yazıyla veya ilân yoluyla duyurulur.

Büyük Kongrenin Toplanması.

MADDE 18. Büyük Kongre, iki yılda bir defa olağan toplantısını yapar.

Genel Başkanın gerekli görmesi veya Genel Yönetim Kurulunun kararı yahut Büyük Kongre üye tamsayısının beşte birinin yazılı istemi üzerine, Büyük Kongre, Genel Başkanlıkça olağanüstü toplantıya çağırılır.

Büyük Kongrenin toplantı günü, saati, yeri ve gün demi, olağan toplantılar için bir ay; olağanüstü toplantılar için en az on gün önce Genel Başkanlıkça en az bir gazeteyle ilân olunur.

Büyük Kongre Çalışmaları.

MADDE 19. Büyük Kongre, Genel Başkan tarafından açılır. Yoklama sonucunun Genel Başkanca açıklanmasından sonra, Büyük Kongre, kendisine, toplantı süresi için bir Başkan, iki başkanvekili ve sekiz kâtip seçer. Başkanlık Divanı seçiminden sonra, Büyük Kongre, gündemindeki konuları görüşür.

Büyük Kongrenin gündemi, Genel Yönetim Kurulunca hazırlanır. Büyük Kongre gündemine, Genel Başkanın ve Büyük Kongre üye tamsayısının yirmide birinin yazılı istemiyle diğer konular da alınır. İki büyük kongre toplantısı arasındaki Parti çalışmaları hakkında Genel Yönetim Kurulunca sunulacak rapor, Büyük Kongrenin olağan toplantısının gündeminde herhalde yer alır.

Büyük Kongrenin olağanüstü toplantısının gündemi, olağanüstü toplantı çağrısını yapanlar tarafından tesbit edilir. Büyük Kongrenin olağanüstü toplantısı gündemine bundan başka madde konulamaz.

Büyük Kongrece hangi komisyonların seçileceği, Büyük Kongre Genel Kurulunca kararlaştırılır. Bu komisyonlara, Genel Yönetim Kurulunun, T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulunun ve her ilden gelen delegelerden Büyük Kongrede hazır bulunanların kendi aralarından salt çoğunlukla seçecekleri birer temsilcisi katılır.

17 nci maddenin (b) ve (c) bendlerinde yazılı koularda Büyük Kongreye teklif yapma yetkisi, Genel Başkan, Genel Yönetim Kuruluna ve Büyük Kongre üye tamsayısının yirmide birine eşit sayıda Büyük Kongre üyelerine aittir. Bu teklifler, Büyük Kongre Genel Kurulunca seçilecek bir komisyonda görüşüldükten sonra, Büyük Kongre Genel Kurulu, komisyondan gelen raporu görüşür ve karara bağlar.

Bölüm: 2

Genel Yönetim Kurulu

Genel Yönetim Kurulunun Kuruluşu.

MADDE 20. Partinin Genel Yönetim Kurulu, Parti Tüzel kişiliğinin karar ve yönetim organıdır.

Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkan ile yirmi üye den kuruludur.

Büyük Kongrede aldıkları oy sırasına göre, Genel Yönetim Kurulunun yirmi asıl üyesi ve yedek üyeleri vardır. Asıl üyeliklerde boşalma halinde, yedek üyeler, almış oldukları oy sırasına göre, Genel Yönetim Kuruluna çağırılırlar.

Genel Yönetim Kurulunun Yetkileri.

MADDE 21. Genel Yönetim Kurulu, Partinin genel siyasetini tesbit eder; Partiyi ilgilendiren hususlarda,

Parti Tüzüğü, Programı ve Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına uygun olmak şartıyla, karar alma yetkisine sahiptir.

Genel Yönetim Kurulu, zorlayıcı sebepler dolayısıyla Büyük Kongrenin toplanamadığı hallerde, Partinin hukukî varlığına son verilmesi ile Parti Tüzüğü ve Programının değiştirilmesi dışında, Parti tüzel kişiliği adına, Parti Tüzüğü ve Programına uygun olmak şartıyla gereken bütün kararları alabilir.

Parti işlerini düzenleyen Parti Yönetmelikleri, Genel Yönetim Kurulunca yapılır.

Genel Yönetim Kurulu, Parti Tüzüğü ve Yönetmelikleri hükümlerine göre Partiyi teşkilâtlandırmak, teşkilâtı geliştirmek ve denetlemek, üye sayısını artırmak, Büyük Kongrenin bağlayıcı kararlarını yerine getirmek, Parti Programında ve Partinin yetkili organlarının bağlayıcı kararlarında yer alan görüşleri yaymak ve vatan daşlara benimsetmek, Partinin resmi yayın organlarını yönetmek ve denetlemek, yayın, inceleme ve araştırma faaliyetlerini düzenlemek ve bu hususlarda gerekli bütün tedbirleri almak, Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerinde gösterilen görevleri yapmak ve Yüksek Disiplin Kurulunun yetkisine giren disiplin suçlarında partilileri Yüksek Disiplin Kuruluna sevk etmek, Genel Yönetim Kuruluna ait yetkililerdir.

Genel Yönetim Kurulunun Görev Süresi.

MADDE 22. Genel Yönetim Kurulu, gelecek olağanüstü Büyük Kongre toplantısında yenisi seçilinceye kadar görev başında kalır.

Genel Yönetim Kurulunun asıl ve yedek bütün üyeliklerinin boşalması halinde, Büyük Kongre yeni Genel Yönetim Kurulunu seçmek üzere olağanüstü toplantıya çağırılır. Bu takdirde, yeni Genel Yönetim Kurulu, eskisinin görev süresini tamamlar.

Genel Yönetimim Kurulunun Toplanması ve Çalışmaları

MADDE 23. Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkanın başkanlığında toplanır. Genel Başkanın hazır bulunmaması halinde, görevlendireceği Genel Başkan Yardımcısı, toplantıya başkanlık eder,

Genel Yönetim Kurulunun toplantıları gizlidir. Bu toplantılar hakkında basına gereken bilgilerin verilmesi konusunda yetki, Genel Başkana veya toplantı başkanına yahut görevlendirecekleri üyeye aittir.

Genel Yönetim Kurulunun toplantı gün ve saatleri, her toplantının sonunda kendisi tarafından tesbit edilir. Genel Başkanın veya Kurulun beş üyesinin gün ve saat belli ederek yazıyla istemesi üzerine, Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkan tarafından toplantıya çağrılır.

Genel Yönetim Kurulunun gündemi Genel Başkanca tesbit edilir. Kurul üyelerinden herhangi birinin istediği konular da gündeme eklenir.

Özürsüz olarak üst üste üç toplantıya gelmeyen Genel Yönetim Kurulu üyesinin üyelik hakkı düşer.

Genel Yönetim Kurulunda İşbölümü.

MADDE 24. Genel Yönetim Kurulu, ilk toplantısında Genel Başkan ile Genel Başkan yardımcıları dışında kalan üyeleri arasında görev bölüşümü yapar.

Bu ilk toplantıda Genel Yönetim Kurulu, üyelerinden birini Sayman üyeliğe seçer.

Genel Yönetim Kurulu Temsilcileri.

MADDE 25. Genel Yönetim Kurulu, görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak üzere, il ve İlçe teşkilâtı yanında kendisini temsil edecek Parti üyelerini görevlendirebilir.

Bölüm : 3

Genel Başkan

Genel Başkan.

MADDE 26. Parti Genel Başkanı, Büyük Kongre üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu ile seçilir.

Genel Başkanlığın boşalması takdirinde, Büyük Kongre, Genel Yönetim Kurulunca en çok bir ay içinde olağanüstü toplantıya çağrılır. Yeni Genel Başkan seçilinceye kadar görev yapmak üzere, Genel Başkan Yardımcılarından biri, Genel Yönetim Kurulunca Genel Başkan Vekilliğine seçilir.

Genel Başkanın Yetkileri.

MADDE 27. Genel Başkan, Parti Tüzeli kişiliğini temsil eder.

Genel Başkan, disiplin kurulları dışındaki bütün Parti organları ve Kurullarının toplantılarına başkanlık edebilir; bu organ ve kurullarda görüşme ve oylamalara katılabilir. Ancak, üyesi olmadığı T.B.M.M.'nde ki ve mahalli idareler meclislerindeki Grupların ve bu Grupların kurullarının toplantılarında oylamalara katılamaz.

Parti Tüzeli kişiliğini bağlayıcı demeç ve bildiriler ancak Genel Başkan veya görevlendireceği yetkililer tarafından yapılabilir.

Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu T.B.M.M.'nde ki Grupların ahenk içinde çalışmalarını sağlamakla görevlidir.

Genel Başkan, yetkili Parti organ ve kurullarınca verilen kararların yerine getirilmesini gözetler; Parti hizmet ve çalışmalarının gerektirdiği tedbirleri alır; Par-

ti teşkilâtına ve üyelerine gerekli gördüğü bildirileri yapar.

Genel Başkanlık, Parti teşkilâtının başvurma ve haberleşme yeridir.

Genel Başkanın Görev Süresi.

MADDE 28. Genel Başkan, her iki yılda bir toplanan olağan Büyük Kongre tarafından seçilir ve görev süresi, yenisi seçilinceye kadar devam eder.

Genel Başkan Yardımcıları.

MADDE 29. Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulunun ilk toplantısında, bu Kurulun üyeleri arasından üç Genel Başkan Yardımcısı seçer.

Genel Başkan Yardımcılıklarında boşalma olursa, Genel Başkan, boşalmadan başlayarak bir hafta içinde, yeni Genel Başkan Yardımcısını aynı şekilde seçer.

Genel Başkan Yardımcılarının Genel Başkan adına kullanacakları yetkiler ve yerine getirecekleri görevler, Genel Başkan tarafından yazıyla tesbit edilir ve Genel Yönetim Kuruluna bildirilir.

Genel Başkanın memleket dışına çıkması veya özür lü olması hallerinde, hangi Genel Başkan Yardımcısının kendisine vekâlet edeceği Genel Başkan tarafından tesbit olunarak yazıyla Genel Yönetim Kuruluna bildirilir.

Bölüm : 4

Birleşik Merkez Yönetim Kurulları

Seçim Bildirgelerinin Hazırlanması.

MADDE 30. Partinin bağlayıcı nitelikteki Seçim Bildirgeleri, Genel Yönetim Kurulu üyeleri ile T.B.M.M.

Grubu Yönetim Kurulu üyelerinden kurulu Birleşik Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanır. Bağlayıcı nitelikteki seçim bildirgeleri, genel milletvekili seçimlerinde yayınlanır.

Seçim Bildirgelerinin Parti Programına ve Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına uygun olması şarttır.

Genel Merkez ile T.B.M.M. Grupları Arasında İşbirliği.

MADDE 31. Genel Yönetim Kurulu ile T.B.M.M. Gruplarının görüş birliği içinde hareket etmeleri gereken ortak konuların görüşülüp karara bağlanması için, Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu üyeleri ile T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulu veya Cumhuriyet Senatosu Grubu Yönetim Kurulu veya Millet Meclisi Grubu Yönetim Kurulu üyelerini, kendi başkanlığında Birleşik Merkez Yönetim Kurulu halinde toplar.

Genel Yönetim Kurulu ile T.B.M.M.'ndeki Graplardan birinin ortak hareket etmesini gerektiren bir konuda, Parti Tüzüğü ve T.B.M.M. Grupları İçyönetmeliği, T.B.M.M.'ndeki Grup Genel Kurullardan birinden karar alınmasını gerektiriyorsa, yukarıdaki fıkrada söz konusu Birleşik Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan eliyle, o Grubun Genel Kuruluna gereken teklifleri götürür.

Bölüm: 5

Yüksek Disiplin Kurulu

Yüksek Disiplin Kurulunun Kuruluşu.

MADDE 32. Yüksek Disiplin Kurulu, Büyük Kongrede aldıkları oy sırasına göre dokuz asıl üye ile yedek

üyelerden kurulur. Asıl üyeliklerde boşalma veya red yahut çekilme halinde, yedek üyeler, almış oldukları oy sırasına göre, Yüksek Disiplin Kuruluna, Kurul Başkanı tarafından çağırılırlar.

Yüksek Disiplin Kurulu, Genel Başkanın çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda, üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile, üyeleri arasından bir Başkan, bir de Kâtip seçer.

Yüksek Disiplin Kurulunun Yetkileri.

MADDE 33. Yüksek Disiplin Kurulunun yetkileri aşağıda gösterilmiştir.

a) Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcıları, Genel Yönetim Kurulu Üyeleri, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı, Kâtip ve Üyeleri, Merkez Denetçileri, İl Başkanları, İl Yönetim Kurulu üyeleri, İl Disiplin Kurulu Başkan, Kâtip ve üyeleri ile İl Denetçileri hakkında T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi sıfatını taşımayanlar ise — kesin disiplin cezası vermek;

b) Yukarıdaki (a) bendinde yazılı Parti üyelerinin disiplin suçu teşkil eden fiillerine iştirak etmiş olan veya bu fiillerle irtibatlı fiilleri işlemiş bulunan Parti üyeleri hakkında, eğer T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi sıfasını taşımayanlar ise kesin disiplin cezası vermek;

c) Siyasi Partiler Kanununun 111. nci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri gereğince Cumhuriyet Başsavcılığına Partiden kesin olarak çıkarılması istenen Parti üyelerine - T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi sıfatını taşımayanlar ise - kesin disiplin cezası vermek;

d) Herhangi bir sebeple ortadan kalkmış il disiplin kurullarının yerine yenisi seçilinceye kadar, o il disiplin kurullarının yetkisine giren konularda kesin disiplin cezası vermek;

e) İl Disiplin Kurullarınca verilen disiplin cezaları hakkındaki itirazları kesin karara bağlamak, ve

f) Kanunun emredici hükümleri, işbu Tüzük ve Parti Yönetmeliğiyle verilen diğer yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmek.

Yüksek Disiplin Kurulunun Görev Süresi.

MADDE 34. Yüksek Disiplin Kurulu, seçilmesinden başlayarak gelecek olağan Büyük Kongre toplantısında yenisi seçilinceye kadar görev başında kalır.

Yüksek Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyeliklerinin boşalması halinde, Büyük Kongre yeni Yüksek Disiplin Kurulunu seçmek üzere olağanüstü toplantıya çağırılır. Bu takdirde, yeni Yüksek Disiplin Kurulu eskisinin görev süresini tamamlar.

Disiplinle İlgili Parti Yönetmelikleri .

MADDE 35. Disiplin cezaları ve bu konudaki usûllerle ilgili Parti Yönetmeliklerinin yürürlüğe konulmasından önce, Genel Yönetim Kurulu, bu konuda Yüksek Disiplin Kuruluna danışmakla yükümlüdür.

Yüksek Disiplin Kurulu, bu danışma istemi hakkındaki yazılı görüşünü, istemin alındığı tarihten başlayarak bir ay içinde vermek zorundadır.

Bölüm: 6

Birleşik Merkez Disiplin Kurulları

Birleşik Merkez Disiplin Kurullarının Kuruluşu.

MADDE 36. İşbu Tüzükte kendilerine verilen yetkileri kullanmak üzere kurulan Birleşik Merkez Disiplin Kurulları şunlardır:

a) Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri ile Cumhuriyet Senatosu Grubu Disiplin Kurulu üyelerinden kurulu Birleşik Merkez Disiplin Kurulu; ve

b) Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri ile Millet Meclisi Grubu Disiplin Kurulu üyelerinden kurulu Birleşik Merkez Disiplin Kurulu.

Birleşik Merkez Disiplin Kurullarında Başkan, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ile Millet Meclisi veya Cumhuriyet Senatosu Grup Disiplin Kurulu Başkanı arasında en yaşlısıdır.

Birleşik Merkez Disiplin Kurullarında Kâtip, Yüksek Disiplin Kurulu Kâtibi ile Millet Meclisi veya Cumhuriyet Senatosu Disiplin Kurulu Kâtibi arasında en gençidir.

Birleşik Merkez Disiplin Kurullarının Yetkileri.

MADDE 37. Partili T.B.M.M. üyelerinin ve Partili Bakanlar Kurulu üyelerinin 51 nci maddede yazılı fiilleri dışındaki disiplin suçlarından ötürü disiplin cezası verme yetkisi, o kimse Cumhuriyet Senatosu üyesi ise 36. ncı maddenin (a) bendinde yazılı Birleşik Merkez Disiplin Kuruluna; o kimse milletvekili ise veya T.B.M.M. üyesi olmayan Bakanlar Kurulu üyesi ise, 36. ncı maddenin (b) bendinde yazılı Birleşik Merkez Disiplin Kuruluna aittir. Bu Kurulların kararları kesindir.

Yüksek Disiplin Kurulunun üye sayısı, birlikte toplanacağı Grup Yönetim Kurulunun üye sayısından fazla ise, Yüksek Disiplin Kurulundan Birleşik Merkez Disiplin Kuruluna, söz konusu Grup Disiplin Kurulunun üye sayısına eşit sayıda üye katılır. Bunlar arasında Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ile Kâtibi herhalde bulunur; diğerleri, Yüksek Disiplin Kurulu önünde yapılacak adçekmeyle belli edilir.

Bölüm : 7

Merkez Denetçileri

Merkez Denetçileri.

MADDE 38. Büyük Kongre, işbu Tüzükte gösterilen görevleri yerine getirmek üzere iki Merkez Denetçisi ve yedeklerini seçer.

Merkez Denetçilerinin Görev Süresi.

MADDE 39. Merkez Denetçileri, seçilmelerinden başlayarak gelecek olağan Büyük Kongre toplantısında yenileri seçilinceye kadar görev başında kalırlar .

Merkez Denetçiliklerinden birinin boşalması takdirinde, Genel Başkan, oy sırasına göre yedek Merkez Denetçisini göreve çağırır. Bu şekilde seçilen Merkez Denetçisi, yerini aldığı Merkez Denetçisinin görev süresini doldurur.

Merkez Denetçilerinin Ortak Çalışması.

MADDE 40. Merkez Denetçileri, yetkilerini bir arada kullanırlar.

Mali İşlerle İlgili Parti Yönetmelikleri.

MADDE 41. Mali işlerle ilgili Parti Yönetmeliklerinin yürürlüğe konulmasından önce, Genel Yönetim Kurulu, bu konuda Merkez Denetçilerine danışmakla yükümlüdür.

Merkez Denetçileri, bu danışma istemi hakkındaki yazılı görüşlerini, istemi aldıkları tarihten başlayarak bir ay içinde vermek zorundadırlar.

Merkez Denetçiliğinin Bağdaşmadığı Parti Görevleri.

MADDE 42. Merkez Denetçileri, Büyük Kongre üyesi liği ve T.B.M.M. Grubu üyeliğinden gayri, Parti ve T.B.M.M. Grupları içinde herhangi bir görev veya sıfat taşıyamazlar.

Bölüm : 8

Teşkilât Meclisi

Teşkilâtın Meclisinin Kuruluşu.

MADDE 43. Teşkilât Meclisi, Genel Başkanın başkanlığında, Genel Yönetim Kurulu üyeleri, T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulu üyeleri ile İl Başkanlarından kuruludur.

İl Başkanı özürlü olmasından ötürü toplantıya katılamıyorsa veya İl Başkanlığı açık olup da henüz yenisi seçilmişse, İl Yönetim Kurulu kendi üyelerinden birisini Teşkilât Meclisine temsilci olarak seçer.

Teşkilât Meclisinin Yetkileri.

MADDE 44. Teşkilât Meclisi, Partinin en yüksek danışma kuruludur.

Teşkilât Meclisinin gündeminde, Genel Başkan veya Genel Yönetim Kurulunca tesbit edilecek konular yer alır.

Bir önceki toplantıda İl Başkanları veya temsilcileri tarafından ortaya atılan dileklerin yerine getirilip getirilmediği konusu, gündemin ilk maddesi olur.

Teşkilât Meclisinin Toplanması.

MADDE 45. Teşkilât Meclisi yılda en az bir defa, Genel Başkanın çağrısı ile toplanır.

K I S I M : IV.

PARTİNİN T.B.M.M. GRUPLARI

T.B.M.M. Grupları.

MADDE 46. Partili T.B.M.M. üyeleri, Partinin T.B.M.M. Grubunu; Partili Cumhuriyet Senatosu üyeleri, Partinin Cumhuriyet Senatosu Grubunu ve Partili milletvekilleri, Partinin Millet Meclisi Grubunu teşkil ederler.

T.B.M.M. Gruplarında Başkanlık.

MADDE 47. Genel Başkan T.B.M.M. üyesi ise, T.B.M.M. Grubunun Başkanıdır. Genel Başkan T.B.M.M. üyesi değilse, T.B.M.M. Grubu Genel Kurulu, T.B.M.M. Grubu Başkanını seçer.

T.B.M.M. Grubu Başkanı, üyesi olduğu yaşama meclisindeki Parti Grubunun da Başkanıdır.

T.B.M.M. Grubu Başkanının üyesi olmadığı yaşama Meclisindeki Parti Grubu, sadece Başkanvekilleri ni seçer.

Eğer seçilmesi gerekiyorsa, T.B.M.M. Grubu Başkanı, her toplantı yılı başında o yıl için seçilir ve yeri ne yenisi seçilinceye kadar görev başında kalır.

T.B.M.M. Gruplarında Başkanvekillikleri ve Yönetim Kurulları.

MADDE 48. Partinin Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Grupları Genel Kurulları, her toplantı yılı

başında o yıl için ve yerine yenisi seçilinceye kadar görev başında kalmak üzere birer Grup Yönetim Kurulu seçerler.

Grup Yönetim Kurulları, üyesi bulunduğu yasama meclisindeki Grupta T.B.M.M. Grubu Başkanı, Grup Başkanvekilleri ile üç ilâ dokuz kişilik Grup Yönetim Kurulu üyelerinden kuruludur.

1. nci fıkradaki yazılı Grupların herbirinde ikişer Grup Başkanvekili bulunur.

Partinin T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulu, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulları üyelerinden kurulur. Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Grupları Başkanvekilleri, T.B.M.M. Grubunun da Başkanvekilleri.

Gruplar adına, ancak T.B.M.M. Grubu Başkanvekilleri veya Grup Genel Kurullarında yahut Grup Yönetim Kurullarınca kendilerine Grup Sözcülüğü görevi ve verilmiş olan Grup üveleri konuşabilirler.

T.B.M.M. Gruplarında Disiplin.

MADDE 49. Partinin T.B.M.M.'ndeki Gruplarının üyeleri:

a) Yasama organındaki faaliyetlerinde Partinin Tüzüğüne, Programına, Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına ve Gruplar İçyönetmeliğine uymakla ve Partinin Programında, Büyük Kongrenin genel-nitelikteki bağlayıcı kararlarında, bağlayıcı Seçim bildirgelerinde, Parti Tüzüğü ve Gruplar İçyönetmeliğine göre yetkili organ ve kurulların bağlayıcı kararlarında yer alan hususları desteklemekle ve Grup adına gösterilen adaylara oy vermekle yükümlüdürler;

b) Haklı özürleri bulunmadıkça yasama meclisleri genel kurul ve komisyonlarının ve Partinin T.B.M.M.'ndeki gruplarının genel kurul ve komisyonlarının toplantılarına katılmakla ödevlidirler;

c) Gruplar İcnyönetmeligine göre Grupların yetkili kurulları ve mercilerince bağlayıcı olarak karara bağlanmadıkça, yasama meclisleri genel kurul ve komisyonlarında, oylarında ve oy verip vermemekte serbesttirler.

T.B.M.M. Grup Disiplin Kurulları

MADDE 50. Millet Meclisinin her döneminin başında Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi grupları genel kurulları, iki toplantı yılı süresince görev yapmak üzere üç ilâ dokuz kişilik birer Grup Disiplin Kurulu seçerler.

Grup Disiplin Kurulları, seçilir seçilmez, ilgili Grup Başkanlığınca toplantıya çağırılır ve kendi üyeleri arasından üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla birer Başkan ve birer de Kâtip seçerler.

T.B.M.M. Grubu Disiplin Kurulu, 1. nci fıkrada yazılı Grup Disiplin Kurulları üyelerinden kuruludur. Bu Kurulun Başkanı, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Grup Disiplin Kurulları Başkanlarından en yaşlısı; bu Kurulun Kâtibi ise, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Disiplin Kurulları Kâtiplerinden en gencidir.

Disiplin Kurullarına ve Yüksek Disiplin Kuruluna ilişkin Parti Yönetmeliklerinin işbu Tüzüğe ve Gruplar İcnyönetmeligine aykırı olmayan hükümleri, Grup Disiplin Kurullarınca da uygulanır.

Grup Disiplin Kurullarının kararları kesindir

Grup Disiplin Kurullarının Yetkileri.

MADDE 51. T.B.M.M. Grubu üyelerinin aralarında ki anlaşmazlıklara; Parti Tüzüğü, Programı ve Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına aykırı

olarak yasama organı ve TBMM Grupları içinde işledikleri fiillere; T.B.M.M. Grupları İçyönetmeliğine veya T.B.M.M. Gruplarının yetkili kurul ve mercilerince alınan bağlayıcı kararlara aykırı fiillerine ve yasama organı ile TBMM Grupları içinde işledikleri Partinin (ve Grubun) haysiyet ve şerefiyle bağdaşamayan fiillere; — Bakanlar Kurulu üyesi iseler — Bakanlık yetkilerini kullanırken, Parti Tüzüğü, Programı, Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararları, T.B.M.M. Grupları İçyönetmeliği ve T.B.M.M. Gruplarının yetkili kurul ve mercilerince alınan bağlayıcı kararlara ve Bakanlar Kurulunun ortak sorumluluğu ve Başbakanın Bakanlıklar arasındaki işbirliğini sağlama ve Hükûmetin genel siyasetini yürütme yetkilerinin gereklerine aykırı olarak işledikleri fiillere bakma yetkisi, T.B.M.M. Grupları Disiplin Kurullarına aittir.

T.B.M.M. üyesi olmayan Partili Bakanlar Kurulu üyelerinin birbirleriyle ve T.B.M.M. Grubu üyeleri ile aralarındaki anlaşmazlıklara ve yukarıdaki fıkra kapsamına giren diğer fiillerine ilişkin disiplin suçları hakkında da yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır

T.B.M.M. Grubunun yetkilerine ilişkin disiplin konularında ve bir milletvekili veya T.B.M.M. üyesi olmayan bir Bakanlar Kurulu üyesi ile bir Cumhuriyet Senatosu üyesi arasındaki anlaşmazlıklarda görevli Grup Disiplin Kurulu, T.B.M.M. Grubu Disiplin Kurulu dır.

1. nci ve 2. nci fıkralarda yazılı olup da, T.B.M.M. Grubu Disiplin Kurulunun görevli olmadığı disiplin suçları hakkında, milletvekilleri ve T.B.M.M. üyesi olmayan Bakanlar Kurulu üyeleri için, Millet Meclisi Grubu Disiplin Kurulu; Cumhuriyet Senatosu üyeleri için de, Cumhuriyet Senatosu Grubu Disiplin Kurulu yetkilidir.

Grup Disiplin Kurullarına Sevk Yetkisi.

MADDE 52. Bir T.B.M.M. Grubu üyesinin veya T.B.M.M. üyesi olmayan Partili Bir Bakanlar Kurulu üyesinin yetkili Grup Disiplin Kuruluna sevkine; o Grup Disiplin Kuruluna eş olan Grup Yönetim Kurulunca karar verilir.

Grup Üyesinin Birleşik Merkez Disiplin Kurullarına Sevk Yetkisi.

MADDE 53. İşbu Tüzüğün 36 ncı maddesinde yazılı Birleşik Merkez Disiplin Kurullarına Partili millet vekilleri ile T.B.M.M. üyesi olmayan Partili Bakanlar Kurulu üyelerini sevk yetkisi, Genel Yönetim Kurulu üyeleri ile Millet Meclisi Grubu Yönetim Kurulu üyelerinden kurulu Birleşik Merkez Yönetim Kuruluna; Partili Cumhuriyet Senatosu üyelerini sevk yetkisi de, Genel Yönetim Kurulu üyeleri ile Cumhuriyet Senatosu Grubu Yönetim Kurulu üyelerinden kurulu Birleşik Merkez Yönetim Kuruluna aittir.

Birleşik Merkez Yönetim Kurullarının bu toplantılarına, Genel Başkanın veya Genel Başkan Yardımcılarının yokluğunda, T.B.M.M. Grubu Başkanvekilleri başkanlık ederler.

Genel Yönetim Kurulunun üye sayısı, birlikte toplanacağı Grup Yönetim Kurulunun — Genel Başkan dışındaki — üye sayısından fazla ise, Genel Yönetim Kurulundan bu toplantıya, söz konusu Grup Yönetim Kurulunun — Genel Başkan dışındaki — üye sayısına eşit sayıda üye katılır. Bunlar, Genel Yönetim Kurulunca seçilir.

Grup Üyesini Görevden Alma.

MADDE 54. Bir Grup üyesini veya T.B.M.M. üyesi olmayan Partili bir Bakanlar Kurulu üyesini, görevli:

Disiplin Kuruluna Partiden (ve Gruptan) kesin çıkar ma veya geçici çıkarma cezası verilmesi istemiyle sevk keden yetkili Yönetim Kurulunun, hakkında sevk kararı aldığı kimseyi, Partideki (ve Gruptaki) görevlerinden, Disiplin Kurulunun kararı kesinleşinceye kadar tedbir niteliğinde geçici olarak uzaklaştırma yetkisi de vardır. Bu hüküm, her kademedeki Kongre delegelik leri, tabii ve fahri üyelikleri ile köy ve mahalle seçici heyetleri üyelikleri için uygulanmaz.

Grup Üyeleri Hakkında Disiplin Kurullarınca Verilen Disiplin Cezalarının Sonuçları.

MADDE 55. Grup Disiplin Kurullarınca verilen Grup tan kesin çıkarma cezası, Partiden de kesin çıkarma sonucunu doğurur; 109. ncu madde hükümleri saklıdır.

T.B.M.M. Grubu Denetçileri.

MADDE 56. İşbu Tüzükte ve Gruplar İcnyönetmeli ğinde yazılı yetkileri kullanmak üzere, her toplantı yılı başında, o yıl süresince ve yenileri seçilinceye kadar görev başında kalmak üzere, T.B.M.M. Grubu Genel Kurulunca iki T.B.M.M. Grubu Denetçisi seçilir.

Grup Denetçiliklerinin birinde boşalma, halinde, yeni Grup Denetçisi, eskisinin görev süresini tamamlamak üzere, yukarıdaki fıkra uyarınca seçilir.

Denetçilere ve Merkez Denetçilerine ilişkin Part: Yönetmeliklerinin işbu Tüzüğe ve Gruplar İcnyönetmeli ğine aykırı olmayan hükümleri Grup Denetçilerinin faaliyetlerinde de uygulanır.

40. nci ve 42. nci maddeler hükümleri Grup Denetçileri hakkında da uygulanır. Aynı kimse, hem Merkez Denetçisi, hem de Grup Denetçisi olamaz.

T.B.M.M. Grupları İçyönetmeliği.

MADDE 57. Partinin T.B.M.M.'ndeki yetkileri, çalışmaları, görüşme ve seçim usûlleri, Grup Yönetim Kurullarının görev ve yetkileri, Grup Disiplin Kurullarıyla ilgili hususlar ve Gruplara ilişkin diğer konular, T.B.M.M. Grubu Genel Kurulunca yapılacak T.B.M.M. Grupları İyönetmeliğiyle tesbit edilir.

Bu İyönetmelik, kanuna, Parti Tüzüğüne ve Programına aykırı hükümler taşıyamaz.

K I S I M : V.

İL TEŞKİLÂTI

Bölüm: 1.

Genel Olarak İl Teşkilâtı

İl Teşkilâtının Hierarşik Bağlılığı.

MADDE 58. İl Disiplin Kurulu dışındaki İl Teşkilâtı, Genel Yönetim Kuruluna bağlıdır ve onun tarafından denetlenir.

Bölüm: 2.

İl Kongresi

İl Kongresinin Kuruluşu.

MADDE 59. İl Kongresinin üyeleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) İl Kongresinin Tabii üyeleri :
 - a) O ilden seçilmiş Partili T.B.M.M. üyeleri,
 - b) Önceki İl Kongresince seçilmiş İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu üyeleri;
 - c) İl Disiplin Kurulu üyelerinden ibarettir.
- B) İl Kongresi Delegeleri, İlçe Kongrelerince seçilmiş ilçe Başkanları ile yine İlçe Kongrelerince seçilmiş delegelerden ibarettir.

İlçe Kongrelerince İl Kongresine Delege Seçimi.

MADDE 60. İlçe Kongrelerince, kendi çevrelerinde en son genel milletvekili seçiminde Partinin aldığı oy sayısının her 250'si için bir delege seçilir.

İlçe Kongresince İl Kongresine seçilen delege sayısı, yukarıdaki fıkranın uygulanması sonucunda 1000'i geçecekse, Partinin o ilde en son genel milletvekili seçiminde aldığı oy sayısının 1000 rakamına bölünmesi suretiyle İlçe Kongresince İl Kongresine katılacak delege sayısı tesbit edilir.

Adaylar arasından sırayla en çok oy alanlar asıl delege; diğerleri de yine oy sırasıyla yedek delege olurlar. Ancak, İlçe Kongresince seçilen İlçe Başkanına, aynı zamanda İl Kongresi delegesi sıfatıyla, asıl delegelikler arasında ilk yer ayrılır.

İl Kongresinin Fahri Üyeleri.

MADDE 61. Belli bir ilde İl Başkanlığı yapmış Partililer ile belli bir ilden seçilmiş eski T.B.M.M üyeleri o ilin İl Kongresinin fahri üyesidirler.

İl Kongresinin fahri üyeleri, İl Kongresinde sadece konuşma hakkına sahiptirler.

İl Kongresinin Yetkileri.

MADDE 62. Olağan İl Kongresi, Parti Tüzüğüne göre İl Yönetim Kurulunca hazırlanan gündemini görüşür ve :

- a) Büyük Kongreye delege olarak katılma yetkisine sahip ilk asıl delege sıfatını da taşımak üzere, İl Başkanını;
- b) İl Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini;
- c) İl Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyelerini;
- d) İl Denetçisi ile yedeklerini; ve

e) Büyük Kongreye katılacak Büyük Kongre delegelerini ve yedeklerini gizli oyla seçer.

Bölüm : 3.

İl Yönetim Kurulu

İl Yönetim Kurulunun Kuruluşu.

MADDE 63. İl Yönetim Kurulu, il Başkanının başkanlığında, İl Başkanı dahil - yedi ilâ onbeş üyeden kuruludur. İl Yönetim Kurulunun üye sayısı İl Kongresince tesbit edilir.

İl Başkanı.

MADDE 64. İl Başkanı, İl Disiplin Kurulu dışındaki İl Teşkilâtını temsil eder.

İl Yönetim Kurulunun Görevleri.

MADDE 65. İl Yönetim Kurulu, Kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerinde gösterilen görevleri yerine getirir. İl Disiplin Kurulunun yetkisine giren Disiplin suçlarında, Partilileri İl Disiplin Kuruluna sevk yetkisi, İl Yönetim Kuruluna aittir.

Bölüm : 4.

İl Disiplin Kurulu

İl Disiplin Kurulunun Kuruluşu.

MADDE 66. İl Disiplin Kurulu — Başkanı ile kâtabi câhil olmak üzere —beş ilâ dokuz üyeden kuruludur. İl Disiplin Kurulunun üye sayısı İl Kongresince tesbit olunur.

İl Disiplin Kurulu, seçilir, seçilmez, İl Başkanınca toplantıya çağırılır ve bu toplantıda üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla kendi üyeleri arasından bir Başkan, bir de Kâtip seçer.

İl Disiplin Kurulunun Yetkisi.

MADDE 67. Yüksek Disiplin Kurulunun, Birleşik Merkez Disiplin Kurullarının ve T.B.M.M. Grupları disiplin kurullarının yetkileri saklı kalmak kaydıyle, İl Disiplin Kurulu, Parti üyelerince işlenmiş disiplin suçlarına bakmakla görevlidir.

İl Disiplin Kurulunun Görev Süresi.

MADDE 68. İl Disiplin Kurulları iki yıl için seçilir ve yenisi seçilinceye kadar görev başında kalırlar.

Bölüm: 5

İl Denetçisi

İl Denetçisi.

MADDE 69. İl Denetçisi, Kanun ve Parti Tüzüğüyle verilen yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

K I S I M : VI.

İLÇE TEŞKİLÂTI

Bölüm: 1.

Genel Olarak İlçe Teşkilâtı

İlçe Teşkilâtının Hierarşik Bağlılığı.

MADDE 70. İlçe Merkezindeki ilçe teşkilâtı, İl Yönetim kuruluna bağlıdır; İl Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu tarafından denetlenir.

Bir İlçede İlçe Teşkilâtının kurulması için, o ilde İl Teşkilâtının kurulması şart değildir.

Merkez İlçelerde Parti Teşkilâtı.

MADDE 71. Parti, merkez ilçesi olan illerin Merkez ilçelerinde de ilçe teşkilâtı kurar.

Bölüm : 2.

İlçe Kongresi

İlçe Kongresinin Kuruluşu.

MADDE 72. İlçe Kongresinin üyeleri aşağıda gösterilmiştir.

A) İlçe Kongresinin tabii üyeleri, önceki İl Kongresince seçilmiş İlçe Başkanı ile İlçe Yönetim Kurulu üyelerinden;

B) İlçe Kongresi Delegeleri, Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgelerinde Partiye kayıtlı Parti üyelerince seçilmiş Parti Görevlisi ile aynı Parti üyelerince seçilmiş delegelerden ibarettir.

Köy ve Mahalle Seçici Heyetlerince İlçe Kongresine Delege Seçimi.

MADDE 73. Köy ve Mahalle Seçici Heyetlerince, kendi çevrelerinde en son genel milletvekili seçiminde Partinin aldığı oy sayısının 50'ye kadarı için bir, 51'den 100'e kadarı için bir, 101'den 200'e kadarı için ayrıca bir; ve ondan sonraki her tam 100 sayı için birer delege seçilir.

Yukarıdaki fıkra gereğince seçim yapıldığı takdirde İlçe Kongresi Delege sayısı 600'ü geçecekse, Partinin o İlçede en son genel milletvekili seçiminde aldığı oy sayısının 600 rakamına bölünmesi suretiyle her Muhtarlık Bölgesinden ilçe Kongresine katılacak delege sayısı tesbit edilir.

Adaylar arasında sırayla en çok oy alanlar asıl delege; diğerleri de yine oy sırasıyla yedek delege olurlar. Ancak, Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgesi Parti Görevlisine, aynı zamanda İlçe Kongresi delegesi sıfatıyla, asıl delegelikler arasında ilk yer ayrılır. Köy veya Mahalle Parti Görevlisi İlçe Kongresine delege olarak katılamadığı takdirde, onun yedek delegesi, Köy veya Mahalle Parti yedek görevlisidir. Bu seçimlerde de 79 uncu maddede yazılı Parti Yönetmeliği uygulanır.

İlçe Kongresinin Fahri Üyeleri.

MADDE 74. Belli bir ilçede Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış Partililer, o ilden seçilmiş T.B.M.M. üye-

leri ile aynı ilden seçilmiş eski T.B.M.M. üyeleri, o ilçenin İlçe Kongresinin fahri üyeleridir.

İlçe Kongresinin fahri üyeleri, ilçe Kongresinde sadece konuşma hakkına sahiptirler.

İlçe Kongresinin Yetkileri.

MADDE 75. Olağan İlçe Kongresi, Parti Tüzüğüne göre İlçe Yönetim Kurulunca hazırlanan gündemi görür ve:

a) İl Kongresine delege sıfatıyla katılma yetkisine sahip ilk asıl delege sıfatını da taşımak üzere, İlçe Başkanı;

b) İlçe Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini,

c) İlçe Denetçisi ile yedeklerini; ve

d) İl Kongresine katılacak İl Kongresi delegelerini ve yedeklerini seçer

Bölüm : 3.

İlçe Yönetim Kurulu

İlçe Yönetim Kurulunun Kuruluşu; Görevleri.

MADDE 76. İlçe Yönetim Kurulu, İlçe Başkanının başkanlığında İlçe Başkanı dâhil - beş ilâ onbir üyeden kuruludur. İlçe Yönetim Kurulunun üye sayısı İlçe Kongresince tesbit edilir.

İlçe Yönetim Kurulu, Kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerinde yer alan görevleri yerine getirir.

İlçe Başkanı.

MADDE 77. İlçe Başkanı, İlçe teşkilâtını temsil eder.

Bölüm: 4.

İlçe Denetçisi

İlçe Denetçisi.

MADDE 78. İlçe Denetçisi, Kanun ve Parti Tüzüğüyle verilen yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

Bölüm: 5

Köy ve Mahalle Muhtarlık Bölgeleri Parti Görevlileri

Parti Görevlilerinin Seçilmesi; Görevi.

MADDE 79. Köy veya Mahalle Muhtarlık bölgelerinde Partiye kayıtlı bulunan Parti üyeleri, o Muhtarlık bölgesindeki Parti işlerini yürütmek üzere bir Parti Görevlisi seçerler. Bunlar, İlçe Yönetim Kuruluna bağlıdır. İlçe ve il yönetim kurulları ile Genel Yönetim Kurulu tarafından denetlenir.

Parti Görevlisinin yokluğunda veya Parti Görevliliğinin boşalması halinde onun yerini almak üzere, aynı zamanda bir de Parti Yedek Görevlisi seçilir.

Bu seçimin nasıl yapılacağı bir Parti Yönetmeliğiyle gösterilir.

Bir Köy veya Mahalle Muhtarlık Bölgesinde Parti Görevliliği bulunması için, Partinin o Muhtarlık Bölgesinin bağlı olduğu ilçede ve ilde teşkilât kurmuş olması gerekmez.

K I S I M : V I I

MAHALLİ İDARELER MECLİS GRUPLARI

İl Genel Meclis Grubu.

MADDE 80. Her İl Genel Meclisindeki Partili Üyeler, bir Grup teşkil ederler.

Belediye Meclisi Grubu.

MADDE 81. Her Belediye Meclisindeki Partili Üyeler, bir Grup teşkil ederler. Partili Belediye Başkanı, Belediye Meclisindeki Parti Grubunun tabii üyesidir; ancak, bu Grubun kararları ile bağılı olmaz.

Mahalli İdareler Meclis Gruplarına Dair Ortak Hükümler.

MADDE 82. Mahalli İdareler Meclis Gruplarının Genel Kurulları bütün Grup üyelerinden kuruludur.

Bu Grupların genel kurulları kendi üyeleri arasından bir Grup Başkanı, gerekiyorsa bir Başkanvekili ve sayısı en az bir olmak üzere gereği kadar Yönetim Kurulu üyesi seçerler. Grup Başkanı, Başkanvekili ve Yönetim Kurulu üyeleri Grup Yönetim Kurulunu teşkil ederler.

Üye Sayısı beşten az olan Mahalli İdareler Meclis Grupları Genel kurulları, sadece bir sözcü seçerler. Bu sözcü, aynı zamanda. Grup Genel Kuruluna başkanlık eder.

Mahalli İdareler Meclis Gruplarında Disiplin.

MADDE 83. Mahalli İdareler Meclis Grupları üyeleri, Parti Tüzüğüne, Programına, Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına ve Parti Yönetmeliklerine uygun olarak Gruplarının yetkili kurullarının aldığı bağlayıcı kararları yerine getirmekle yükümlüdürler. Bu esaslar dışında, Grup üyeleri, çalışmalarında, oylarında ve oy kullanıp kullanmamakta serbesttirler.

Mahalli İdareler Meclis Gruplarına Dair Parti Yönetmeliği.

MADDE 84. Mahalli İdareler Meclis Gruplarının çalışma usûlleri, bir Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir.

K I S I M V I I I

YARDIMCI TEŞKİLÂT

Danışma Kurulları; Uzmanlık Kurulları.

MADDE 85. Genel Yönetim Kurulu ile il ve ilçe Yönetim Kurulları, kendi istekleri veya üst Yönetim Kurullarından birinin istemi üzerine, danışma kurulları ve belli konular için devamlı veya geçici uzmanlık kurulları kurabilirler.

Gençlik Kolları; Kadın Kolları.

MADDE 86. Merkez Teşkilâtı ile il ve ilçe teşkilâtında, Partili gençlerden gençlik kolları, ve Partili hanımlardan kadın kolları kurulabilir.

Gençlik ve kadın kolları, kuruldukları teşkilât kademesinin Yönetim kuruluna bağlı olup onun ve üst ana kademe Yönetim kurullarının Denetim ve gözetimi altında çalışırlar.

Gençlik ve kadın kollarının kurulları ile bu kolların nasıl kurulacağı ve faaliyetleri, bir Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir.

K I S I M : IV

TEŞKİLÂTA DAİR GENEL HÜKÜMLER

Bölüm : 1.

Kongrelere Dair Genel Hükümler

Kongrelerde Üye Tamsayısı ve Yetersayı.

MADDE 87. Kongrelerde üye tamsayısı, tabii üye lerle delegelerin toplamıdır. Kongrelerde ve Parti Tüzüğünde başka hüküm yoksa, ilk çağrı üzerine yapılan toplantıda toplantı yetersayısı bulunmadığı takdirde, Kongre toplantısı, aynı kademe veya üst kademe Yönetim kurullarınca, ertesi günden başlayarak yedi gün içinde uygun bir tarihe bırakılır. Bu erteleme ilgililere duyurulur. Toplantının ertelendiği gün, toplantıya katılanlarla yetinilir.

Kongrelerde karar yetersayısı, kanunda ve Parti Tüzüğünde başka hüküm yoksa, toplantı yetersayısına uygun olarak hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur. Oylar eşitse, başkanlık eden üyenin oyunun bulunduğu taraf tercih edilir.

Kongrenin Toplanması.

MADDE 88. Kongrelerin toplantı yeri, günü saat: ve gündemi ana kademe Yönetim kurulunca en az bir hafta önce ilgililere duyurulur. Bu maddenin uygulanmasında kanun ve Parti Tüzüğündeki özel hükümler saklıdır.

İl ve İlçe Kongrelerinin Toplantıları.

MADDE 89. İl ve ilçe kongreleri yılda bir defa olağan olarak yapılır. İlçe Kongrelerinin tarihlerini, Genel Yönetim Kurulunca verilecek talimata uygun olarak ve ilçe Yönetim Kurulları ile danışarak İl Yönetim Kurulları tesbit eder.

İl Kongrelerinin tarihleri ise, Genel Yönetim Kurulunca, İl Yönetim Kurullarıyla danışılarak tesbit edilir.

İl ve ilçe kongreleri, aynı kadememin veya üst kadememin Yönetim kurulu tarafından veya kongre üyelerinin beşte birinin yazılı istemiyle olağanüstü toplantı yaparlar.

Kongre gündemleri adını taşıdığı ana kademe Yönetim Kurulunca Parti Tüzüğüne göre yapılır. Gündeme, üst kademe yönetim kurullarının ve kongre üyelerinin beşte birinin yazıyla istedikleri konular da eklenir. Olağanüstü kongre gündemi ise, çağırıda bulunanlar tarafından yapılır.

Olağanüstü kongre ortadan kalkmış yönetim kurulunun yerine yenisinin veya üst kademe yönetim kurulunca işten el çektirilme hâlinde Kanun ve Parti Tüzüğüne göre yeni devamlı yönetim kurulunun seçilmesi için toplanmışsa, gündeminde sadece bu konu yer alır.

Kongre Çalışmaları.

MADDE 90. Kongreler, kendi kademelerinin Yönetim kurulu başkanı tarafından açılır ve yoklama sonucu ilân olunur.

Daha sonra, Kongre, kendisine Partililer arasından bir başkan, bir başkanvekili ve gereği kadar Kâtip seçer ve gündemindeki konulara geçer.

denetleme kuruludur. Kongreler, olağan toplantıların da, adını taşıdıkları kademe ile alt kademelerin çalışmalarını görüşür ve bu kademelerin yönetim kurullarına yeni çalışma döremi için genel talimat verir.

Olağanüstü kongrelerde, görev başında bulunan organ ve kurullar düşürülemez.

Kongrelere ve Seçimlere İtiraz.

MADDE 94. Kongrelerin ve seçimlerin usûlüne ait itirazlar, kongre süresince toplantının Başkanlık Divanına yapılır. Başkanlık Divanı kongrenin tutanak özetlerini ve seçim sonuçlarına ait tutanakları onayladıktan sonra, kongre süresince itirazda bulunulamaz.

Kongrelerin ve seçimlerin usûlüne ve esasına dair itirazlar, kongrenin veya toplanının kapanmasından sonraki üç gün içinde gerekçeli olarak üst kademe Yönetim Kuruluna yapılır. Bu itirazlar, üst kademe Yönetim Kurulunca itiraz yazısının alınmasından başlayarak onbeş gün içinde karara bağlanır.

İlçe kongrelerine ve bu kongrelerde yapılmış seçimlere dair yukarıdaki fıkra gereğince yapılan itirazlar hakkında İl Yönetim Kurulunca alınan karara karşı ilgililer üç gün içinde Genel Yönetim Kuruluna başvurabilirler. Genel Yönetim Kurulu bu itirazları en kısa zamanda karara bağlar. Genel Yönetim Kurulunun bu konudaki kararları kesindir.

Kongre Delegeliklerinin Süresi.

MADDE 95. Büyük Kongre ile il ve ilçe kongre delegeliklerinin süresi, kendilerini seçen kongrenin veya seçici hey'etin gelecek olağan toplantısına kadardır.

Kademenin Temsil Edilemeyeşi.

MADDE 96. Üst kademe kongresi için tesbit edilen

tarihe kadar kongresini yapmayan veya seçici heyetini toplamayan alt kademe, üst kademe kongresine delega göndermez.

Bölüm: 2

Yönetim Kurullarına Dair Genel Hükümler.

Yönetim Kurullarının Görev Süresi.

MADDE 97. Yönetim Kurullarının süresi, kendilerini seçen kademe kongresinin olağan toplantısında yetilerinin seçilmesine kadardır. Seçimden sonra, eski Yönetim Kurulu görevini, hemen yeni Yönetim Kuruluna devreder ve yeni kurul derhal görevine başlar.

Yönetim Kurullarının Görevleri.

MADDE 98. Yönetim Kurullarının görevleri aşağıda gösterilmiştir:

a) Kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerine ve kongreleri ile üst kademelerin verdikleri talimata uygun olarak Parti çalışmalarını düzenlerler; alt kademelerin ve kendilerine bağlı yardımcı kolların çalışmalarını sağlarlar;

b) Bölgelerindeki mesleki kuruluşlar ile kamu kurumlarında seçimle görev almış Partililerle işbirliği yaparak, bu kuruluş ve kurumların başarısını sağlamaya çalışırlar;

c) Partinin katıldığı seçimlerde Parti listeleri ve adaylarının kazanması için çalışırlar ve Partiye düşen kanuni görevleri yerine getirirler;

d) Parti üyelik aidatını toplarlar; Partiye gelir sağlamaya çalışırlar;

e) Üye kayıt defterini, karar defterini, gelen ve giden evrak defterini gelir ve gider defterini tutarlar; üye kayıt defteri ile gelir ve gider defterinin sayfalarını ve kaç sayfadan ibaret olduklarını Notere onaylatırlar;

f) İlçe Yönetim Kurulları, ikişer örnek olarak düzenledikleri Partiye giriş belgelerinin birer örneğini özel bir dosyada saklarlar; birer örneğini de il yönetim kuruluna gönderirler.

İl Yönetim Kurulları da, ilçelerden gönderilen bu örnekleri, her ilçe için ayrı ayrı düzenlenen özel dosyalarda saklarlar.

Yukarıda yazılı defterlerin ve dosyaların nasıl tutulacağı, Siyasi Partiler Kanununun 58 inci maddesi ile (Cemiyetler Kanununun 6 ncı maddesinin Siyasi Partiler Kanununa aykırı olmayan hükümleri) dikkate alınarak bir Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir.

İnceleme, Yayın ve Propaganda.

MADDE 99. Aşağıdaki hususlar Partinin bütün yönetim kurullarının görevidir:

a) Genel ve mahalli bütün memleket meseleleri ve ihtiyaçlarıyla siyasi olaylar ve akımlar üzerinde durup bu konularla (Partili veya bağımsız) bilim, uzmanlık ve tecrübe sahiplerinin ilgilenmesini sağlayarak ciddi bilgi toplamak ve tedbir düşünmek;

b) Partinin Programını ve yetkili organların bağlayıcı kararlarında yer alan görüşlerini vatandaşlara beğendirmek, benimsetmek, ve bunlar aleyhine yöneltilen propagandaları karşılamak;

c) Partinin üye sayısını ve taraftarlarını arttırmak

Yönetim Kurulları, bu maddede yazılı görevlerini yerine getirirken uygun yer ve zamanlarda siyasi top

lantılar tertipler; yayınlar yapar ve Genel Yönetim Kurulunun onayı ile gerekli servisleri kurarlar.

Her yönetim kurulu, bu madde gereğince yaptığı çalışmalarla sağladığı sonuçlar hakkında üst kademe yönetim kuruluna ve kendi kademe kongresine rapor verir.

Yönetim Kurullarında Yetersayı.

MADDE 100. Yönetim Kurulları, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir.

Yönetim Kurulu Toplantılarının Gizliliği.

MADDE 101. İl ve ilçe yönetim kurullarının toplantıları gizlidir. Bu konuda basına ancak Başkan veya görevlendireceği üye bilgi verebilir.

İl ve İlçe Yönetim Kurullarında İşbölümü.

MADDE 102. İl ve ilçe yönetim kurulları, seçilmelerinden sonra en kısa zamanda yapacakları ilk toplantılarında, kendi üyeleri arasından bir veya iki Başkan Yardımcısı ile bir Sayman üye seçerler ve üyeleri arasında işbölümü yaparlar.

Bu işbölümünde aşağıdaki esaslar gözönünde bulundurulur:

a) Başkan, kademesi adına, Parti teşkilâtı, resmi makamlar ve üçüncü şahıslarla haberleşir, temaslar yapar; Parti çalışmalarıyla kamu işlerini takip ederek gerekli tedbirlerin alınmasına çalışır;

b) Başkan Yardımcısı, Partinin yazı işlerini yürütür; alt kademelerin çalışmalarını takip eder ve gerekli hususlara ilgililerin dikkatini çeker; kademe çevresinde propaganda işlerini düzenler; üye sayısının ve Partinin taraftarlarının çoğalmasına çalışır; üye kayıt defteri ile

karar defterinin, gelen ve giden evrak kayıt defterinin zamanında ve düzenli olarak tutulmasından yönetim kuruluna karşı sorumludur; Başkan bulunmadığı vakir ona vekillik eder.

c) Sayman üye. Parti Tüzüğü ve Yönetmeliklerine göre mali işleri yürütür.

Yönetim Kurulu Üyeliğiyle Bağdaşmayan Haller.

MADDE 103. İkinci derecedeki kan ve sıhri hısumlar ile karı ve koca aynı yönetim kurulunda —başkanlık dahil— üye sıfatıyla bulunamazlar.

Yönetim Kurulu üyeleri alt kademelerin kongrelerinde üye olamazlar.

Aynı partili, birden fazla il ve ilçe yönetim kurulunda —başkanlık dahil— üye olamaz.

İl ve İlçe Başkanlıklarında Boşalma.

MADDE 104. İl ve İlçe Başkanlıklarında boşalma halinde yeni il veya ilçe Başkanı, gelecek olağan kongreye kadar görev yapmak üzere, Parti üyeleri arasından il veya ilçe yönetim kurulunca seçilir. Seçilecek kimse nin yönetim kurulu üyesi olması şart değildir.

Yönetim Kurulu Üyeliğinin Düşmesi.

MADDE 105. Özürsüz üst üste üç toplantıya gelmeyen yönetim kurulları üyeleri ile İl ve İlçe Başkanları, Yönetim Kurulunun kararı ile görevinden düşer. Görevinden düşen Başkan veya üye, bu konudaki Parti Yönetmeliğine göre sırası ile üst Yönetim Kurullarına yazıyla itirazda bulunabilir. Genel Yönetim Kurulunun bu konudaki kararı kesindir.

Görevden El Çektirme.

MADDE 106. Üst Yönetim Kurulları, görevini yerine getirmeyen alt kademeler Başkan, Başkan Yardım

cısı, Sayman Üye ve Yönetim Kurullarının önce yazılı olarak dikkatini çeker; buna rağmen, görevini yerine getirmemekte devam eden Başkan, Başkan Yardımcısı, Sayman Üye veya Yönetim Kuruluna, görevden el çek tirir.

Görevden el çektirme kararı alan üst yönetim ku rulu, görevinden el çektirilen Yönetim kurulu yerine, en kısa zamanda, geçici yönetim kurulunu kurar ve en geç kırkbeş gün içinde, o kademe kongresinin, yeni dai mî yönetim kurulunu seçmesi için olağanüstü toplantı yapmasını sağlar. Bu süre içinde, o kongre için yeni delegeler seçilmemişse, kongre eski delegelerle toplanır.

Görevinden el çektirilen il veya ilçe başkanı yeri ne, işbu tüzüğe göre yenisi seçilir.

Alt kademe yönetim kurulunda görevinden el çekti rilen Başkan Yardımcısı ve Sayman üyenin yerine Yö netim Kuruluna yedek üyeler çağırılır.

Görevden el çektirilen il ve ilçe başkanları, Başkan yardımcıları, Sayman üyeleri ve Yönetim Kurulları, gö revden el çektirme yazısını almalarından başlayarak bir ay içinde Genel Yönetim Kuruluna yazıyla itirazda bulunabilirler; Genel Yönetim Kurulunun vereceği ka rar kesindir.

Görevden el çektirilen il veya ilçe Başkanı, Başkan Yardımcısı, Sayman üye veya Yönetim Kurulu, Genel Yönetim Kuruluna itirazda bulunmuşsa dahi, bu iti razın sonucunu beklemeksizin görevlerini devrederler.

Bölüm: 3

Disiplin İşlerine Dair Genel Hükümler.

Disiplin Suçları.

MADDE 107. Disiplin cezaları, aşağıda yazılı disip lin suçlarını işleyenlere verilir:

a) Gerçeğe aykırı olarak, Parti tarafından kendisine görev ve yetki verilmiş gibi davranmak;

b) Parti teşkilâtı içinde dayanışmayı bozmak;

c) Partiye zararlı propaganda ve yayın yapmak;

d) Partililerin şahısları ile uğraşmak;

e) Gizli Parti (ve Grup) toplantılarındaki konuşmaları dışarıya bildirmek;

f) Partinin Programına, Tüzüğüne ve Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararlarına ve Parti Yönetmeliklerine aykırı hareket etmek;

g) Partinin yetkili kongre, yönetim kurulu, disiplin kurulu ve mercilerinin, parti Programı, Tüzüğü, Büyük Kongrenin genel nitelikteki bağlayıcı kararları ile T.B.M.M. Grupları İcnyönetmeliğı ve Parti Yönetmeliklerine uygun olarak aldıkları ve Partililerce uyulması gereken kararlarına aykırı hareket etmek;

h) Kanun, Parti Tüzüğü ve Yönetmelikleri gereğince veya kanun, Parti Tüzüğü, T.B.M.M. Grupları İcnyönetmelikleri uyarınca Partinin yetkili kongre, kurul ve mercilerinin kararıyla alınan görevleri zamanında ve tam olarak yerine getirmemek;

i) Partinin katıldığı seçimlerde:

1) Parti tarafından aday gösterilen yerlerde bağımsız adaylığını koymak veya kendisinin başka partiler veya üçüncü şahıslarca bağımsız aday gösterilmesine göz yummak;

2) Diğer bir partinin listesinde adaylığını kabul etmek veya bunu açıkca reddetmemek;

3) Parti adaylarının aleyhinde veya diğer partilerin adayları veyahut bağımsız adaylar lehinde açık veya gizli olarak çalışmak veya bu yolda yardımcı olmak;

4) Özürlü olmadığı halde seçimlerde oy kullanmak;

5) Parti listesi dışında bağımsız veya karma listeler hazırlamak veya bu listeler lehine çalışmak;

6) Parti listesinin bütünlüğü aleyhine çalışmak;

7) Partiye ait oy puslaları veya kanuna göre yapı-
lıp da Parti listesini de ihtiva eden müşterek oy pusla-
rı üzerinde silinti veya kanuna aykırı değişiklik yapmak
veya böyle oy puslaları dağıtmak;

j) Kongrelerin, T.B.M.M. ndeki Grupların Genel Ku-
rullarının, İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi Grupları
genel kurullarının, Partinin (ve Grupların) yönetim ve
disiplin kurullarının ve yetkili diğer Parti (ve Grup)
mercilerinin ve kurullarının kararlarını, işlemlerini ve
Parti (ve Grup) içinde yapılan seçimlere ait işlemleri
ve seçim sonuçlarını herhangi bir şekilde tağyir etmek
veya ettirmek veyahut bu fiillere teşebbüs etmek.

k) İşbu Tüzüğün 51. inci maddesinde yazılı disiplin
suçları saklıdır.

Disiplin Cezaları.

MADDE 108. Disiplin Kurullarınca verilebilecek
cezalar:

a) Uyarma;

b) Kınama;

c) Geçici çıkarma;

d) Kesin çıkarma cezalarından ibarettir.

Uyarma, Parti üyesinin yazılı olarak dikkatini çek-
mektir.

Kınama, Parti üyesinin kusurlu görülmesidir.

Geçici çıkarma, parti üyesinin bir yıl süreyle Par-
ti faaliyetleriyle ilgisinin kesilmesidir.

Kesin çıkarma, Parti üyesinin Parti üyeliği sıfatının
kaldırılmasıdır.

Disiplin Kurulları, yapacakları incelemelerden edi-
necekleri kanağe göre, yukarıda yazılı cezalardan her-

hangi birini sıra gözetmeksizin vermeğe yetkilidirler. Ancak, disiplin kurulları, sevk yazısında istenen disiplin cezasından daha ağırını veremezler.

Disiplin Cezalarının Sonuçları.

MADDE 109. A — Disiplin cezaları, bu cezalara uğrayan Parti üyelerinin kayıtlı bulundukları üye kayıt defterine işlenir ve kesinleşmiş İl Disiplin Kurulu kararları, İl Yönetim Kurulunca; ve diğer disiplin kurullarının kararları da Genel Yönetim Kurulunca ilgili alt kademelere duyurulur.

Kınama, geçici çıkarma, kesin çıkarma cezalarına uğrayanların ad ve soyadları, Genel Yönetim Kurulunca bütün Parti teşkilatına bildirilir.

Kesin çıkarma cezasına uğrayan Parti üyelerinin kayıtları silinir.

B — Kınama cezasına uğrayan Partililer, kesinleşmiş cezanın kendilerine ve Parti teşkilâtına duyurulmasından başlayarak bir yıl içinde, 3 üncü maddenin A/b, A/c, A/d, A/e, A/f, B/b, B/c, B/d, C/b, C/c, C/d, D/b, D/c, D/e, E/b bendlerinde yazılı görevler ile mahalli idareler meclis grupları sözcülüklerine, gençlik ve kadın kollarının her kademedeki yönetim kurulu başkan ve üyeliklerine seçilemezler; seçilmislerse, görevleri düşer.

C — Yetkili disiplin Kurulunca Partiden (veya Gruptan) geçici çıkarma cezasına uğrayan Parti üyesi hakkında yukarıdaki (B) bendi hükmü uygulanır ve her kademedeki kongrelerdeki asıl ve yedek delegelik sıfatları düşer; bunlar, her kademedeki kongrelerdeki tabii üyelik ve fahri üyelik haklarını ceza süresi içinde kullanamazlar; kendilerine Parti (ve Grup) içinde ceza süresince hiçbir görev verilemez; aynı süre içinde her

kademedeki kongrelere ve yönetim kurullarına hiçbir teklifte bulunamazlar. T.B.M.M. Grubu üyesi iseler, T.B.M.M. ndeki Grupların hiçbir faaliyetine ceza süresi içinde katılamaz ve Grup genel kurulları ve yönetim kurullarına hiçbir teklifte bulunamazlar; mahalli İdareler Meclis Grupları üyesi iseler, mensup oldukları Grupların hiçbir faaliyetine ceza süresince katılamaz, Grup genel kurulları ve yönetim kurullarına hiçbir teklifte bulunamazlar.

D — Kesin çıkarma cezasından gayri bir disiplin cezasına uğrayan Parti üyesinin Parti tüzüğüne, programına, Yönetmeliklerine, Partinin yetkili organlarının bağlayıcı kararlarına ve T.B.M.M. Grubu üyesi ile T.E. M.M. üyesi olmayan Partili Bakanlar Kurulu üyesinin, T.B.M.M. Grupları İçyönetmeliğine uyma ödevleri devam eder.

Parti Üyesini Görevden Alma.

MADDE 110. Geçici veya kesin çıkarma cezası verilmesi istemiyle bir Parti üyesini disiplin kuruluna sevkeden yönetim kurulunun, hakkında sevk kararı aldığı Parti üyesini, Partideki görevlerinden, disiplin kurulunun kararı kesinleşinceye kadar tedbir niteliğinde olmak üzere geçici olarak uzaklaştırma yetkisi de vardır. Bu hüküm, her kademedeki kongre delegelikleri, ta'bi ve fahri üyelikleri ile köy ve mahalle seçici hey'etleri üyelikleri ve mahalli idareler meclis grupları genel kurul üyelikleri için uygulanamaz.

54. üncü madde hükümleri saklıdır.

Disiplin Kurulu Üyeliğiyle Bağdaşmayan Haller.

MADDE 111. Disiplin Kurulu üyeleri, bir başka disiplin kurulunda üye olamazlar.

Disiplin kurulu üyeleri, her kademedeki kongreler, T.B.M.M. ndeki ve mahalli idareler meclislerindeki gruplar genel kurulları ile köy ve mahalle secici heyetleri üyelikleri dışında, Partinin diğer organ, kurul ve görevlerinde bulunamaz; Partiye bir hizmet bağıyla bağlı olamaz ve Partiden herhangi bir suretle gelir sağlayamazlar.

İkinci derecedeki kan hısımları ve sıhri hısımlar, aynı disiplin kurulunda görev alamazlar

Disiplin Kurullarında Yetersayı.

MADDE 112. Disiplin kurulları, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve hazır bulunanların salt çoğunluğunun oyuyla karar verirler.

Disiplin Kurullarında Gizlilik.

MADDE 113. Disiplin kurullarının toplantıları gizlidir.

Red; Çekinme.

MADDE 114. Disiplin Kuruluna sevk edilen bir Partili, disiplin Kurulu üyelerinden yalnız birisini reddedebilir.

Disiplin kurulu üyelerinin belli bir konuda çekinmeleri, disiplin işlerine dair Parti yönetmeliğiyle düzenlenir.

Savunma.

MADDE 115. Disiplin Kuruluna sevk edilen Partili, kendisini yazıyla veya sözle savunmak hakkına sahiptir. Savunma için süre, savunmaya çağırma tarihinden başlayarak onbeş gündür. Ancak, seçimlerde veya herkesin gözü önünde açıkca veya yayın yoluyla işlenen disiplin suçlarında, bu süre bir haftadır. Savunma süresini ge

çirenler, savunma hakkından vazgeçmiş sayılırlar. Savunmaya çağırma, disiplin kurulu başkanlığınca, yazıyla yapılır. Bu yazıda, uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezanın istenmesine sebep olan fiiller açıkça gösterilir.

33 üncü maddenin (c) bendinde yazılı halde, Yüksek Disiplin Kurulu, sevk yazısını alır almaz derhal toplanır; sevk yazısında yer alan konuyu diğer bütün konulardan önce görüşür ve en çok yedi gün içinde karara bağlar. Bu fıkra uyarınca Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilen partili, kurulun konuyu ele aldığı ilk toplantıda yazılı savunmasını sunmak zorundadır; yazılı savunmasını o gün sunmamışsa, Kurul önünde Kurulca uygun görülen zamanda, sözlü savunmasını yapmak hakkına sahiptir. Aksi takdirde, savunma hakkı düşer.

Siyasi Partiler Kanununun 111 inci maddesinin 3/A ve 3/B bendleri gereğince Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan Partiden kesin çıkarma istemi bir T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi hakkında ise, bu konuda yetkili Grup Disiplin Kurulu veya Birleşik Merkez Disiplin Kurulu, yetkili Grup Yönetim Kurulunun veya Birleşik Merkez Yönetim Kurulunun yazısını alır almaz, yukarıdaki fıkra hükümlerini uygular.

Gerekçe.

MADDE 116. Disiplin kurullarının kararları gerekçeli olur ve alınmasından başlayarak otuz gün içinde, sevk kararını almış olan yönetim kurulu ile hakkında ceza verilen partiliye yazıyla bildirilir.

İtiraz.

MADDE 117. İlgililer, il disiplin kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı, il disiplin kurulu kararının hakkında ceza verilen partiliye yazıyla bildirilme

sinden başlayarak on beş gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna yazıyla itirazda bulunmak hakkına sahiptirler.

Yüksek disiplin Kurulunun kararları kesindir.

Disiplin Cezalarının Yerine Getirilmesi.

MADDE 118. Disiplin kurullarınca verilen kesinleşmiş disiplin cezaları, disiplin kuruluna sevk kararını almış bulunan yönetim kurulunca yerine getirilir.

İl Disiplin kurullarınca verilip de itiraza uğrayan disiplin cezalarının yerine getirilmesi, ilgililerin yazılı istemi üzerine, ceza Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla kesinleşinceye kadar geriye bırakılabilir.

Disiplin İşlerine Dair Parti Yönetmeliği.

MADDE 119. Disiplin işleri, kanun ve işbu Tüzük esaslarına göre hazırlanan bir Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir. Bu Parti Yönetmeliği Birleşik Merkez Disiplin kurullarınca da uygulanır.

50 nci maddenin 4 üncü fıkrası hükmü saklıdır
Görüşme Yasası.

MADDE 120. Her kademedeki kongreler ile Büyük Kongrede ve T.B.M.M. ndeki ve mahalli idareler meclislerindeki grupların genel kurullarında, disiplin kuruluna sevk yetkisine sahip kurulların bu konudaki kararları ile disiplin kurullarının kararları hakkında görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Disiplin Cezalarının Affı.

MADDE 121. Kesinleşen disiplin cezalarının affı, cezaya uğrayan tarafından yazıyla istenebilir.

İl Disiplin kurulları ve Yüksek Disiplin Kurulunca verilmiş her çeşit disiplin cezalarının affı yetkisi Genel Yönetim Kurulundur. Ancak, Genel Yönetim Kurulu

bu konuda karara varmadan önce, ilgili yönetim kurulunun yazılı görüşünü alır.

T.B.M.M. ndeki Grupların disiplin kurullarınca verilmiş disiplin cezasının affı yetkisi, o konuda sevk yetkisini kullanmış olan Grup Yönetim Kuruluna aittir.

Birleşik Merkez Disiplin Kurullarınca verilmiş disiplin cezalarının affı yetkisi, o konuda sevk yetkisini kullanmış olan Birleşik Merkez Yönetim Kuruluna aittir.

Bir partili T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi, bu sıfatını sonradan kaybetmişse, hakkında yetkili Grubun Disiplin Kurulunca veya yetkili Birleşik Merkez Disiplin Kurulunca verilmiş olan disiplin cezasının affı yetkisi, Genel Yönetim Kuruluna aittir.

T.B.M.M. Üyeliği ve Bakanlar Kurulu Üyeliği Sıfatının Esas olması.

MADDE 122. Partili bir T.B.M.M. üyesi veya Bakanlar Kurulu üyesi, Parti içinde (ve Partinin T.B.M.M. ndeki Grupları içinde) başka görevlerde bulunmakla olsa dahi, disiplin işleriyle ilgili hükümlerin uygulanmasında, T.B.M.M. üyeliği ve Bakanlar Kurulu üyeliği sıfatı esas tutulur.

Bölüm: 4

Teşkilâta Dair Sair Genel Hükümler

Kuruluş Esası; Yer.

MADDE 123. İl ve ilçe teşkilâtı ile yardımcı teşkilâtın kuruluşunda, merkez ilceler ile Parti Görevlileri dahil olmak üzere mülki teşkilât ile köy ve mahalle teşkilâtı esastır.

İl Teşkilâtının kurulları il merkezinde; ilçe teşkilâtının kurulları da ilçe merkezinde bulunur.

Yedeklerin Çağırılması.

MADDE 124. Kanunda ve işbu Tüzükte ayrıca hüküm yoksa, Parti organ, kurul ve mercilerinde boşalan yerlerin yedekleri, oy sırasına göre göreve çağırılır.

Resmi Makamlara Bildirme.

MADDE 125. A — İlçe Yönetim Kurulları, ilçe Başkanının, İlçe Yönetim Kurulu üyelerinin, ilçe denetçisinin, ilçe çevresindeki köy ve mahalle Parti Görevlilerinin, ilçe gençlik ve kadın kolları Başkanları ve Yönetim Kurulları üyelerinin ve ilçe ve il kongresine katılacak delegelerin;

B — İl Yönetim Kurulları, İl Başkanının, İl Yönetim Kurulu üyelerinin, İl Disiplin Kurulu Başkanları ve üyelerinin, İl Denetçilerinin, İl gençlik ve kadın kolları Başkan ve yönetim kurulu üyelerinin, Büyük kongreye katılacak delegelerin adlarını, soyadlarını, doğum yerlerini ve tarihlerini, meslek ve sanatlarıyla ikametgâhlarını ve Parti içindeki görev unvanlarını, mahallin en büyük milki âmirliğine, seçilmelerinden veya görev ve çağırılmalarından başlayarak bir hafta içinde yazıyla bildirirler.

C — Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkanın, Genel Başkan Yardımcılarının, Genel Yönetim Kurulu üyelerinin, Birleşik Merkez Yönetim Kurulları üyelerinin, Yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin, Birleşik Merkez Disiplin Kurulları Başkan ve üyelerinin, Merkez Denetçilerinin, Teşkilât Meclisi üyelerinin, merkez gençlik ve kadın kolları başkanları ile yönetim kurulları üyelerinin ve Büyük Kongre üyelerinin adlarını, soyad

larını, doğum yerlerini ve tarinlerini, meslek ve sanatlarıyla ikametgâhlarını ve Parti içindeki görev unvanlarını, seçimlerinden veya göreve çağırılmalarından başlayarak bir hafta içinde, İçişleri Bakanlığına yazıyla bildirir.

Oya Katılma Yasası.

MADDE 126. Partililer, Parti organı ve kurullarında, kendisi veya karı ve kocası yahut usul ve fûruu ile Parti arasındaki bir işe veya dâvaya dair alınması gereken kararlarda oy veremezler.

K I S I M : X

SEÇİMLERDE PARTİ ADAYLARININ TESBİTİ

T.B.M.M. Üyeliği Seçimlerinde Aday Tesbiti.

MADDE 127. Partinin katılacağı T.B.M.M. üyeliği seçimleri için parti adayları, bir parti yönetmeliğiyle gösterilecek olan adayların ve parti seçmenlerinin katılacakları ve kanun hükümlerine göre tertiplenecek bir önseçim sonucuna göre belli edilir.

Bir kimse, belli bir seçim için en çok iki seçim çevresindeki önseçim ile merkez yoklamasında aynı zamanda aday olabilir.

Önseçimde adaylık için istekli sayısı, belli bir seçim sonucunda belli bir seçim çevresinden çıkacak T.B.M.M. üyesi sayısına eşit veya bu sayıdan az olduğu takdirde, Genel Yönetim Kurulu, uygun gördüğü sayıda önseçim adayı gösterebilir.

Belli bir seçimde belli bir seçim çevresinde Partinin göstermesi gereken aday sayısından az önseçim adayı bulunması halinde dahi, herhalde, Siyasi Partiler Kanununun 40 ıncı maddesinin 2 nci bendinin 4 üncü fıkrası gereğince önseçim yapılır.

İki seçim çevresinde önseçimi kazanıp aday listesine girmiş olanlardan Genel Yönetim Kurulunca tesbit edilecek süre içerisinde hangi seçim çevresini tercih ettiklerini Genel Başkanlığa bildirmeyenlerin, hangi seçim çevresine ait aday listesinde yer alacakları, Genel Yönetim Kurulunca kararlaştırılır.

Siyasî Partiler Kanununun 31 inci maddesinin 1 inci, 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci fıkraları, 47. nci maddesinin son fıkrası, 50 nci maddesinin 2 nci ve 3 üncü fıkraları ile Milletvekili Seçimi Kanununun T.B.M.M. üyeliği seçimlerinde uygulanan (değiştirilmiş) 33 üncü maddesinin C/III bendinde Partinin yetkili organınca kullanılması söz konusu yetkiler, Genel Yönetim Kuruluna aittir.

Mahalli İdareler Seçimlerinde Aday Tesbiti.

MADDE 128. Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi üyeliği ve İl Genel Meclisi üyeliği seçimlerinde Parti adaylarının nasıl seçileceği ve yoklamanın nasıl yapılacağı, bir parti yönetmeliğiyle düzenlenir.

K I S I M : X I

M A L İ İ Ş L E R

Bölüm: 1

Gelirler

Gelir Kaynakları.

MADDE 129. Partinin gelir kaynakları aşağıda gösterilenlerden ibarettir:

- 1) Parti üyelerinden yıllık veya aylık olarak alınan aidat,
- 2) Partili T.B.M.M. üyelerinden alınan aidat,
- 3) Adaylık için başvuranlardan önseçime veya yoklamaya girmeden önce alınan özel aidat,
- 4) Parti yayınlarının satış bedelleri,
- 5) Parti bayrağı, flâması, rozeti ve benzeri rumuzlarının satışından sağlanan gelirler;
- 6) Parti üyeliği hüviyet cüzdanlarının ve Parti makbuz, defter ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında alınan paralar,
- 7) Parti lokallerinin işletilmesinden elde edilen gelirler,
- 8) Parti tarafından tertiplenen balo, eğlence, müsamere, konser, spor yarışması ve konferans gibi faaliyetlerden sağlanan gelirler,
- 9) Parti adına tertiplenen eşya piyangosu hasılatı;
- 10) Parti mamelekenden elde edilen gelirler;

- 11) Partiye yapılan bağışlar;
- 12) Parti tarafından sağlanan krediler;
- 13) Kanun veya yasama meclisleri içtüzüklerine göre Devletçe sağlanan yardımlar.

Yukarıda yazılı gelirler, Partinin hangi teşkilât kademesi, Grubu, yardımcı kuruluşu veya görevlisi tarafından sağlanmış olursa olsun, Parti tüzel kişiliğine aittir.

Giriş Aidatı Alınmayacağı.

MADDE 130. Partiye üye olmak isteyen vatandaşlardan giriş aidatı alınmaz.

Üyelik Aidatı.

MADDE 131. Partili her üye, aylık veya yıllık olarak ödenmek üzere bir üyelik aidatı yükümünü Partiye girerken kabul etmek zorundadır.

Bu aidatın yıllık miktarı en az 1 lira, en çok 1200 lira olur.

Üye, vermeği kabul ettiği aidatın miktarını, kayıtlı bulunduğu teşkilât kademesi başkanlığına yazıyla başvurarak arttırabilir.

Aidatı alacak olan teşkilât kademesi, üyenin vermeği kabul etmiş olduğu miktarda aidat ödeyecek durumda olmadığını tesbit ederse, aidat yükümünü en aşağı hadde kadar indirebilir.

Bir Parti üyesinin Partiye borçlu olduğu üyelik aidatının bir kısmını veya tamamını ödememiş olması, o üyenin, kongrelere ve Büyük Kongreye delege seçilmesine, köy ve mahalle muhtarlık bölgelerindeki Parti görevlisi ile yedeğinin seçiminde, önseçim ve yoklamalarda oy kullanmasına, köy ve mahallelerdeki Parti Görevliliğine veya yedekliliğine seçilmesine hiçbir suretle en

gel olamaz. Bu kimse hakkında Partiden geçici veya kesin çıkarma cezaları uygulanamaz.

Son takvim yılı içinde Partiye borçlu oldukları aidiyetin tamamını ödememiş olanlar, İl ve İlçe Başkanlıklarına ve yönetim kurulu üyeliklerine, il disiplin kurulu üyeliklerine, il ve merkez denetçiliğine, Genel Başkanlık, Genel Yönetim Kurulu üyeliği ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerine seçilemezler; Belediye Başkanlığı, belediye Meclisi üyeliği ve İl Genel Meclisi üyeliği seçimlerinde ve T.B.M.M. üyeliği seçimlerinde Partinin adayı olamazlar.

T.B.M.M. Üyeliği Aidatı.

MADDE 132. Partiye mensup T.B.M.M. üyelerinin ne miktar özel aidat ödeyecekleri ve bu aidatın ne miktarının grup faaliyetlerine ve ne miktarının Genel Yönetim Kurulu emrine ayrılacağı, T.B.M.M. Grubu Genel Kurulu kararı ile belli edilir.

Adaylık Aidatı.

MADDE 133. Parti adayı olmak için başvuranlardan, önseçime veya yoklamaya girmeden önce alınacak özel aidat, Parti Yönetmeliklerindeki esaslara göre belirlenir.

Satış Bedelleri.

MADDE 134. Parti yayınları ile Parti bayrağı, flâması, rozeti ve benzeri rumuzlarının, Parti üyeliği hüviyet cüzdanlarının ve Parti makbuz, defter ve kâğıtlarının satış bedelleri, Genel Yönetim Kurulu kararıyla düzenlenir.

Parti binalarında, Parti kongre ve toplantılarının yapıldığı yerlerde Parti bayrağı, flâması, ve parti ru-

muzlarını taşıyan benzeri eşyanın satışı, ancak, ilgili kademenin yönetim kurulunun tesbit edeceği fiatla ve makbuz karşılığında yapılır.

Lokal İşletme Gelirleri.

MADDE 135. Parti lokallerinin işletilmesinden ve Parti kitaplıklarına girişten sağlanacak gelirler, benzeri yerlerdeki bedel ve ücretler dikkate alınarak, ilgili yönetim kurullarının yapacakları tarifelere bağlanır.

Balo, Eğlence, Müsamere, Konser, Spor yarışması, Konferans gibi Faaliyetlerin Gelirleri.

MADDE 136. Partiye gelir sağlamak amacıyla, balo, eğlence, müsamere, konferans, konser, spor yarışması gibi faaliyetler yapılması, ilgili kademenin yönetim kurulu kararıyla olur. Bu gibi toplantılara girişte ve bu toplantılar sırasında uygulanacak bedeller de, aynı kademenin yönetim kurulu kararıyla belli edilir.

Piango.

MADDE 137. Parti adına eşya piyangosu tertiplenmesi, ancak Genel Yönetim Kurulu kararıyla olur.

Bağışlar.

MADDE 138. Bir gerçek veya tüzel kişiden Parti için bir yıl içerisinde alınacak bağış, 5000 lirayı veya bu kıymeti aşamaz.

Siyasi Partiler Kanununun 71. inci maddesinin 1 inci fıkrasında yazılı kurumlardan bağış istenemez ve kabul edilemez.

Hiçbir bağış, bağışta bulunana veya yetkili vekiline ait olduğunun açıkça belirtildiği bir belgeye dayanmadan kabul edilemez.

Krediler.

MADDE 139. Parti ihtiyaçları için kredi alınması, ancak Genel Yönetim Kurulu kararıyla olur.

Siyasi Partiler Kanununun 71 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yazılı kurumlardan kredi alınamaz.

Devletçe Sağlanan Gelirler.

MADDE 140. Siyasi Partiler Kanununun 74 üncü maddesine göre partiye Devletçe sağlanan yardımın nasıl kullanılacağı bir Parti yönetmeliğiyle düzenlenir.

Siyasî Partiler Kanununun 65 inci maddesinin 13 üncü bendine göre yasama meclisleri içtüzükleri gereğince Partinin T.B.M.M. ndeki Gruplarına sağlanan yardımlar, bu Grupların yetkili kurullarınca tesbit edilecek şekilde kullanılır.

Taşınmaz Mal Edinilmesi.

MADDE 141. Parti Tüzel kişiliği adına taşınmaz mal iktisabı ve taşınmaz mallar üzerinde aynı haklara ilişkin tasarruflar, Genel Yönetim Kurulu kararına bağlıdır.

Gelir Makbuzları.

MADDE 142. Parti gelirleri(her kademedeki Parti teşkilâtı ve yardımcı teşkilâtı dahil olmak üzere) parti tüzel kişiliği adına ve makbuz karşılığında alınır.

Makbuzlar, Genel Yönetim Kurulunca bastırılıp Parti Teşkilâtına dağıtılır.

Parti teşkilâtı kademeleri, kullandıkları makbuzların dip koanlarını (kopyalarını) Genel Yönetim Kuruluna iade etmek zorundadırlar. İade edilmeyen makbuz dip koanları (kopyaları) dolayısıyla, teşkilât ka-

demeleri, Siyasi Partiler Kanunu gereğince Genel Yönetim Kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Makbuzların, asıl kısımları ile dip koçanlarında (kopyalarında) aynı müteselsil numara bulunur. Makbuz dip koçanlarının (kopyalarının) Genel Yönetim Kurulunca Parti Genel Merkezinde saklanma süresi beş yıldır.

Partiye gelir ödeyen kimsenin adı, soyadı, ve adresi makbuz ile dip koçanında (kopyasında) açıkça belirtilir.

Bölüm: 2

Giderler.

Giderler.

MADDE 143. Partinin bütün harcamaları (her kademede ki Parti teşkilâtı ile yardımcı teşkilât dahil olmak üzere) Parti tüzel kişiliği adına yapılır.

Harcamalara dair müsbet evrak, (yardımcı teşkilât dahil olmak üzere) ilgili kademe teşkilâtınca beş yıl süreyle saklanır.

100 liraya kadar (100 lira dahil) harcamaların müsbet evrak ile tevsiki zorunlu değildir. Ancak, miktarı ne olursa olsun bütün harcamaların, ilgili kademe yönetim kurulunun kararına dayanması şarttır.

Parti teşkilâtı, bağlı bulundukları üst kademeye, kendisinin ve kendisine bağlı alt kademeler ile yardımcı teşkilâtın gelir ve giderleri hakkında altı ayda bir hesap vermekle yükümlüdür.

Bölüm: 3

Bütçe, Kesin Hesap ve Bilanço

**Partinin Genel Birleşik Bütçesi; Merkez Bütçesi;
Partinin Genel Birleşik Kesin hesabı; Parti Bilançosu;**

MADDE 144. (T.B.M.M. ndeki Gruplar dışında)
Parti Merkez Teşkilâtının bütçesi, Genel Yönetim Kuruluca yapılır ve yürürlüğe konulur.

Partinin merkez teşkilâtının, T.B.M.M. Grubunun, il ve ilçe teşkilâtının, —bütçesi varsa— mahalli idareler meclis gruplarının —bütçesi varsa— yardımcı teşkilâtın birleşik genel bütçesi ile bu bütçenin kesin hesabı ve Partinin bilançosu, Genel Yönetim Kuruluca hazırlanır.

Partinin merkez teşkilâtının bütçesi ve Partinin Birleşik genel bütçesi bir takvim yılını kapsar.

Büyük Kongre Genel Yönetim Kuruluca kendisine sunulan Partinin iki yıllık birleşik genel bütçesi ile önceki iki yıla ait genel bütçenin uygulanmasına ilişkin kesin hesabı karara bağlar ve Partinin bilançosunu onaylar.

Kesin hesap ve bilanço defterleri sadece Genel Yönetim Kuruluca tutulur.

Partinin bir önceki takvim yılına ait birleşik genel bütçe uygulamasına dair gelir ve giderleri gösteren kesin hesabı ile aynı takvim yılına ait bilanço, her yılın Nisan ayı içinde, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Anayasa Mahkemesi Başkanlığına, Genel Başkan tarafından yazıyla gönderilir.

İlçe ve İl Teşkilâtı Bütçesi; Hesap Raporları.

MADDE 145. İl ve ilçe teşkilâtının bütçeleri, bu teşkilâtın yönetim kurullarınca yapılır ve üst kademe yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Yardımcı teşkilâtın bütçesi varsa, bu bütçeler, bağlı bulundukları ana kademe yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

İl ve ilçe teşkilâtının ve —bütçesi varsa— yardımcı teşkilâtın geçen yıla ait kesin hesapları, kongrelerde kurulan hesap komisyonlarınca incelenir ve bu hususta düzenlenen rapor kongre genel kuruluna sunulur.

İbra.

MADDE 146. Kesin hesaplara dair Hesapları İnceleme Komisyonu raporunun görüşülmesinden sonra kesin hesap kongrece kabul edilirse, ilgili yönetim kurulu ibra edilmiş olur.

Yardımcı teşkilât yönetim kurullarının nasıl ibra edileceği, gerekiyorsa bir Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir.

Kongrece ibra edilmesi gereken yönetim kurulu üyeleri, ibra oylamasına katılamazlar.

Bölüm: 4

Mali İşlerin Yürütülmesi

Üst Kademeye Gelir Gönderilmesi.

MADDE 147. Her teşkilât kademesi, Genel Yönetim Kurulunca tesbit edilecek esaslara göre, gelirinden bir kısmını üst kademelere gönderir.

Mali İşlemlerde Yetki.

MADDE 148. Parti adına mali yükümlere girişmek,

bankadan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarruf etmek veya bu hususlarda temsil yetkisi vermek için, merkezde Genel Başkan veya görevlendireceği Genel Başkan yardımcısı ile Sayman üyenin; ve il teşkilâtı ile ilçe teşkilâtında ve her kademedeki yardımcı teşkilâttâ yönetim kurulları, başkan, — o bulunmadığı zaman da — başkan yardımcısı ile sayman üyenin imzaları şarttır.

Bütçesi olan mahalli idareler meclis grupları için bu konu, Parti Yönetmeliğiyle düzenlenir.

T.B.M.M. Grubu bakımından aynı konu, T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulunca düzenlenir; ancak, T.B.M.M. Grubu Yönetim Kurulu Sayman Üyesi, 1 inci fıkrada yazılı yetkiye herhalde sahiptir.

Sayman Üyelerin Görevleri.

MADDE 149. İl ve ilçe yönetim kurulları ile her kademedeki yardımcı teşkilâtın yönetim kurullarının ve Genel Yönetim Kurulunun Sayman üyeleri, kendi kademesinin mali işlerini yürütür ve kendi kademesine bağlı yardımcı teşkilât ile alt kademelerin ve onlara bağlı yardımcı teşkilâtın mali işlerini denetler; gelir ve gider defterinin zamanında ve düzenli olarak tutulmasından yönetim kuruluna karşı sorumludur.

Genel Yönetim Kurulu Sayman üyesi, merkez teşkilâtının mali işlerini yürütür; il ve ilçe teşkilâtı ile bunlara bağlı yardımcı teşkilâtın mali işlerini denetler.

Kongrelerde Mali İşlerin Görüşülmesi.

MADDE 150. Her kademedeki kongrelerde mali işlerle ilgili konulara dair teklifler, önce bir komisyon can geçirilir ve kongre genel kurulu, komisyon kararını görüşür ve gerekiyorsa karara bağlar.

Partinin Hesap Yönetmeliği.

MADDE 151. Her kademedeki teşkilâtın ve yardımcı teşkilâtın tahsilâtı, harcamaları, parti paralarının saklanması, gelir ve gider defterlerinin ve diğer mali belgelerin nasıl tutulacağı, Siyasi Partiler Kanununun 58 inci maddesine göre, Partinin Hesap Yönetmeliğiyle belirtilir.

T.B.M.M. Grupları içyönetmeliğindeki aykırı hükümler dışında bu Hesap Yönetmeliği, T.B.M.M. Grubu tarafından da uygulanır.

Parti Adına Bağita Girmek; Yüküm Yükleme.

MADDE 152. İl ve ilçe teşkilâtı ile bu teşkilâta ve merkez teşkilâtına bağlı yardımcı teşkilât tarafından Parti Tüzel kişiliği adına bağita girişilmesine ve yüküm yüklenilmesine ilişkin esaslar, Genel Yönetim Kurulunca tesbit edilir. Bu esaslara aykırı olarak girişilen bağit ve yükümlerden Parti tüzel kişiliği sorumlu değildir. Bu takdirde sorumluluk, bağita girişen veya yükümü yüklenen kişi veya kişilere aittir.

Bölüm: 5

Denetçiler.

Denetçilerin Görevleri.

MADDE 153. Mali işleri denetlemek üzere il teşkilâtı ile ilçe teşkilâtında birer denetçi bulunur. Merkez teşkilâtı ile T.B.M.M. grubu Denetçilerinin sayıları hakkındaki 38 inci ve 56 ncı maddeler hükümleri saklıdır.

Denetçiler, ana kademe ile ona bağlı yardımcı teşkilâtı —ve bütçesi varsa— mahalli idareler meclis gruplarının gelir ve giderlerini ve sair mali işlerini devamlı

olarak denetlerler; sonuçları ilgili yönetim kuruluna yazıyla bildirirler.

Merkez denetçileri büyük Kongreye; il ve ilçe denetçileri de kendi ana kademelerine bağlı yardımcı teşkilâtın ve —bütçeleri varsa— mahallî idareler meclis gruplarının da denetçisi olup, bunların kongre ve genel kurullarına da rapor verirler. T.B.M.M. Grubu denetçileri, raporlarını, T.B.M.M. genel kuruluna sunarlar.

İl ve ilçe denetçileri iki olağan kongre arası dönem için seçilir ve yerlerine yenileri seçilinceye kadar görev başında kalırlar. Yerlerine yedeklerinin çağırılması halinde, yedek denetçiler, yerini aldıkları asıl denetçinin görev süresini tamamlarlar.

K I S I M : X I I

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Parti Remzi.

MADDE 154. Partinin remzi, Genel Yönetim Kurulunca tesbit edili.

Parti Tüzüğü ve Programındaki Değişikliklerin Yürürlüğe girmesi.

MADDE 155. Partinin Tüzüğü Programıyla birlikte bir bütündür.

Parti Tüzüğü ve Programındaki değişiklikler Büyük Kongrece kabulüyle birlikte yürürlüğe girer.

Anayasa Mahkemesi Siciline Bildirme.

MADDE 156. Parti Tüzüğü ile programı, parti yönetmelikleri ve T.B.M.M. Grupları içyönetmeliğinin ve bu belgelerde yapılacak değişikliklerin onanlı ikişer örneği, yürürlüğe girmelerinden başlayarak onbeş gün içinde, Genel Başkanlıkça Anayasa Mahkemesine yazıyla bildirilir.

Kapanma; Tasfiye.

MADDE 157. Parti, Büyük Kongre kararıyla, Siyasî Partiler Kanununun 116. ncı maddesi uyarınca kapandığı takdirde, Partiye ait mamelekin ne suretle tasfiye olunacağı da kapanma kararında gösterilir.

K I S I M : XIII

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Kurucular Kurulu.

GEÇİCİ MADDE 1. Partinin Kurucular Kurulu, ilk Büyük Kongre toplantısına kadar Büyük Kongrenin bütün yetkilerine sahiptir.

Kurucular Kurulu, Partinin Kuruluş bildirisinde imzaları bulunan kurucu üyeler ile Parti Genel Başkanı, Genel Yönetim Kurulu üyeleri, Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri ve Partili T.B.M.M. üyelerinden kuruludur.

İlk Merkez Organları Seçimi.

GEÇİCİ MADDE 2. Kurucular Kurulunca seçilen Genel Başkan ile Genel Yönetim Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ve Merkez Denetçilerinin görev ve yetkileri, ilk Büyük Kongre toplantısınca yenilerinin seçilmesine kadar devam eder.

T.B.M.M. Grupları İcnyönetmeliğinin Yapılması.

GEÇİCİ MADDE 3. Partinin T.B.M.M. Grupları İcnyönetmeliği, Genel Yönetim Kurulunca yapılır. Bu icnyönetmeliğın, Partili T.B.M.M. üyelerinin tamsayısının salt çoğunluğuna eşit sayıda Partili Cumhuriyet Senatosu üyesi ve milletvekili tarafından imzalanmasıyla birlikte, söz konusu icnyönetmelik Genel Başkanlıkça, yasama meclisleri Başkanlıklarına yazıyla gönderilir.

Genel Başkanlık, bu yazılarında, Partinin yasama meclislerindeki Gruplarının kurulduğunu da bildirir.

Bu içyönetmelik üzerinde değişiklik yapma yetkisi sadece T.B.M.M. Grubu Genel Kuruluna aittir.

İlk Üye Kayıtları.

GEÇİCİ MADDE 4. Henüz teşkilât kurulmamış il-lerin ilçeleri için Genel Yönetim Kurulu; ve il teşkilâtı kurulmuş olup da o ilin henüz ilçe teşkilâtı kurulmamış ilçeleri için de il yönetim kurulu üye kayıtlarını yapar ve o ilçelerde ilçe teşkilâtı kurulunca üye kayıtlarını o teşkilâtın ana kademe yönetim kurullarına gönderir.

Kurucu Yönetim Kurulları; Kuruluştaki İl ve İlçe Denetçileri.

GEÇİCİ MADDE 5. İl Kurucu yönetim kurulları ve kuruluşta il denetçileri Genel Yönetim Kurulunca veya temsilcileri tarafından; ilçe kurucu yönetim kurulları ve kuruluşta ilçe denetçileri de aynı şekilde veya il yönetim kurulları veya temsilcileri tarafından seçilir ve kendi kademe kongrelerinin ilk toplantısında yenileri seçilinceye kadar göreve devam ederler.

Kuruluşta İl Disiplin Kurulları.

GEÇİCİ MADDE 6. Kuruluşta il geçici disiplin kurulları, üç ilâ dokuz kişilik olmak üzere, Yüksek Disiplin Kurulunca veya onun partililer arasından seçeceği temsilcileri tarafından kurulur ve il kongresinin ilk toplantısında yenisi seçilinceye kadar göreve devam ederler.

Kuruluşta il disiplin kurullarının göreve başlama-sına kadar, il disiplin kurulunun yetkileri, Yüksek Disiplin Kuruluna aittir.

Bazı Parti Yönetmelikleri Hakkındaki Geçici Hükümler.

GEÇİCİ MADDE 7. 35 inci ve 41 inci maddeler, ilk Büyük Kongre toplantısına kadar uygulanmaz.

İlk Genel Milletvekili Seçimine kadar ilçe delegeleri seçimi.

GEÇİCİ MADDE 8. Köy ve mahalle muhtarlık bölgelemlerindeki Parti görevlisi ile yedeğinden başka ilçe kongresine katılacak asıl ve yedek delegelerin seçimine dair hükümler, Partinin katılacağı ilk genel milletvekili seçiminin kesin sonuçlarının ilân edilmesine kadar, bir parti yönetmeliğiyle tesbit edilir.

İlk Genel Milletvekili Seçimlerine Kadar İl Delegeleri Seçimi.

GEÇİCİ MADDE 9. İlçe Kongrelerince il kongresine seçilecek delegelerin Partinin girdiği ilk genel milletvekili seçimlerinin kesin sonuçlarının ilânına kadar nasıl seçileceği, bir Parti yönetmeliğiyle tesbit olunur.

İlk Genel Milletvekili Seçimlerine kadar Büyük Kongre Delegelerinin Seçimi.

GEÇİCİ MADDE 10. 15 inci maddenin (b) ve (c) fıkraları gereğince il kongrelerince seçilecek Büyük Kongre delegelerinin, Partinin girdiği ilk genel milletvekili seçimlerinin kesin sonuçlarının ilânına değin nasıl seçileceği bir Parti Yönetmeliğiyle tesbit edilir.

Kuruluştaki Kongreler.

GEÇİCİ MADDE 11. Kuruluştaki ilk il ve ilçe kongreleriyle ilk Büyük Kongre toplantısının ne zaman yapılacağı, Genel Yönetim Kurulu kararıyla tesbit olunur.

İlk Büyük Kongre, herhalde, Partinin kuruluş bildirisinin İçişleri Bakanlığına verilmesinden başlayarak iki yıl içinde toplanır.

Kuruluştaki ilk ilçe kongresinin yapılabilmesi için, köy ve mahalle bölgelerinde Partiye kayıtlı Partililerin, ilçe kongresi asıl ve yedek delegelikleri ile köy ve mahalle Parti asıl ve yedek görevliliği için yapacakları seçimlerin zamanı da, Genel Yönetim Kurulunca tesbit olunur. Genel Yönetim Kurulu, bu konuda il ve ilçe Yönetim Kurullarına; il yönetim kurulu da, ilçe yönetim kurullarına yetki verebilir.

Kuruluştaki Köy ve Mahalle Parti Görevlilerinin Seçilmesi.

GEÇİCİ MADDE 12. Kuruluştaki köy ve mahalle Parti görevlileri ile yedekleri, il veya ilçe yönetim kurulu veya partili temsilcileri tarafından seçilir. İl Yönetim Kurulu henüz kurulmamışsa, bu yetkiyi Genel Yönetim Kurulu veya temsilcileri kullanabilirler.

İl ve İlçe Teşkilâtı Kurullarının Üye Sayılarının İlk Defa Tesbiti.

GEÇİCİ MADDE 13. 63 üncü, 66 ncı ve 76 ncı maddelerde kongrelerce tesbit edileceği belirtilen kurullara ait üye sayıları, ilk kongre toplantısına kadar, Genel Yönetim Kurulunca belli edilir.

Delege Seçimlerinde Temel Sayılarda Bir Defa İçin Değişiklik.

GEÇİCİ MADDE 14. 60 ncı ve 73 üncü maddelerde yer alan sayılar Partinin girdiği ilk genel milletvekili seçiminden sonra, bir defa için, Genel Yönetim Kurulunca değiştirilebilir.

Öncü Üyelik.

GEÇİCİ MADDE 15. Genel Yönetim Kurulu, merkezde, her il ve ilçede Partiye ilk kaydolan veya Partiye büyük hizmetleri geçen belli sayıda Partililere, hiçbir hukukî imtiyaz ve özel hak gerektirmeksizin, bir şeref payesi olarak, «öncü üyelik» sıfatını verir. Bu konu, bir parti yönetmeliğiyle düzenlenir

K I S I M : XIV

SON HÜKÜMLER

Parti Tüzüğü ve Programının Yürürlüğe Girmesi.

MADDE 158. İşbu Parti Tüzüğü ve ek programı, kanuna göre partinin kurucularınca imzalanan ve kurucuların ad, soyadı, doğum tarihi ve yeri, meslek veya sanat ve ikametgâhları ile Partinin genel merkez adresini gösteren kuruluş bildirisinin, işbu tüzük ile ek programın iki örneğiyle birlikte İçişleri Bakanlığına ve verilmesiyle yürürlüğe girer.

Parti Tüzüğü ve Programının Yayımlı.

MADDE 159. Genel Başkan, işbu tüzük ile ek programı, yürürlüğe girmesinden başlayarak onbeş gün içinde, en az bir gazete ile yayınlar. Bu ilânda, Partinin adı, merkezi ve genel merkez adresi ile Genel Yönetim Kurulu üyelerinin ad, soyadı, meslek veya sanat ve ikametgâhları da belirtilir.

Parti Tüzüğü ve Programının Yürütülmesi.

MADDE 160. İşbu Parti tüzüğü ve Programı, aynı tüzükte gösterilen Parti organları, kurulları, teşkilâtı, mercileri ve üyeleri tarafından yürütülür.

